

TRIMITAS

ŠAULIŲ
PRATYBOSE
NAUJOS ŽINIOS
IR ĮGŪDŽIAI

9771392475004

1,99 €

©„Trimitas“, 2022
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753

Autorių dėmesiui - medžiagų
kitam numeriui laukiame iki
einamojo mėnesio 10 dienos
imtinai!

ŠIAME NUMERYJE:

- 2 **LŠS KRONIKA.** Pilietiško ir gynybos įgūdžių mokymai plečiasi
- 4 **ŽYGIS.** Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos keliais | GERTRŪDA ŠITKAUSKAITĖ
- 6 **ŽYGIS.** Žygis, subūręs šaulius ir visuomenę | DOVILĖ PUKERTAITĖ
- 8 **KURSAS.** Kandidato kursas - puiki įžanga į šaulystę | LUKAS PILECKAS
- 10 **PARAMEDIKO UŽRAŠAI.** Masinė nelaimė: sprogimai, sužeistieji ir iššūkiai | DOVILĖ PUKERTAITĖ
- 12 **PRATYBOS.** „Taurus 2022“: kompleksinės, unikalios, logistiškai sudėtingos... | VALDAS KILPYS
- 14 **PRATYBOS.** „Rudens perkūnas 2022“ subūrė šaulius | DOVILĖ PUKERTAITĖ
- 16 **PRATYBOS.** Šaulių pratybose motyvacijos netrūksta | GYTIS KULIEŠIUS, MODESTAS ŠIMOLIŪNAS
- 18 **IŠMOKTOS PAMOKOS.** Padarykime Lietuvą švaresnę | GABRIELIUS E. KLIMENKA, EDUARDAS KLIMENKA
- 20 **PETYS PETIN.** Karas nesibaigė: kiekviena parama vis dar yra svarbi | REDA VAIČIULIENĖ
- 22 **VIENA IŠ MŪSŲ.** Pasiryžimas tarnauti Lietuvai | DOVILĖ PUKERTAITĖ
- 24 **NUOMONĖ.** Pilietinis pasipriešinimas: karas ar revoliucija? | VALDAS KILPYS
- 26 **KARINĖ TECHNIKA.** Žvilgsnis iš po šarvo II: *Patria AMW XP* | EGIDIJUS PAPEČKYŠ
- 28 **SAJA.** Korporacijos „Saja“ sąskrydis | GERTRŪDA ŠITKAUSKAITĖ
- 30 **GINKLO BROLIAI.** Šauliams pirmosios pratybos Lietuvos karo akademijoje neleido nuobodžiauti | LINA VAITIEKŪNAITĖ
- 32 **VLADO PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBAS.** Dviratis. Ar tik aktyvus laisvalaikio praleidimo priemonė? | LIUTAURAS TRUMPULIS
- 34 **ĮDOMIOJI ISTORIJA.** Ką atnešė A. Smetonos 60-mečio iškilmingų minėjimų banga per Lietuvą? | BIRUTĖ MALAŠKEVIČIŪTĖ

Vyr. redaktorė Dovilė Pukertaitė
Kalbos redaktorė Sandra Balžekaitė
Korespondentas Valdas Kilpys
Dizainas Greta Janutytė,
Paulius Budrikis (CRITICAL)

Redakcijos kolegija:
Dovilė Pukertaitė
Tadas Venskūnas (LŠS vado pavaduotojas,
jaunųjų šaulių vadas)
Irena Šataviejiienė (LŠS išeivijoje šaulė)
Gražvydas Zulanus (CV narys)
Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė (LŠS studentų
korporacijos „Saja“ narė, CV narė)
Gediminas Jankus (CV narys)
Edgaras Diržius (CV narys)

Atstovai užsienyje: LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus
Torontas (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis

Viršelio autorius: Audrius Mordasas

Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga
facebook.com/sauliusajunga.lt

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva.
el. p. redakcija@sauliusajunga.lt

Kasdienės naujienas apie Lietuvos šaulių sąjungą
skaitykite oficialiame tinklalapyje www.sauliusajunga.lt

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių
nuomone. Rankraščiai negražinami ir nereценzuojami.

Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.
Spausdino UAB „JUDEX SPAUDA“
Europos pr. 96C, LT-46351, Kaunas

Projektą „Stipri valstybė – kritinio proto ar mąstymo diktatūros
dilema“ (straipsniai: „Pasiryžimas tarnauti Lietuvai“, „Pilietinis
pasipriešinimas: karas ar revoliucija?“, „Ką atnešė A. Smetonos
60-mečio iškilmingų minėjimų banga per Lietuvą?“)
remia Spaudos, radijo ir televizijos remimo fondas.

2022 m. skirta 6000 eurų.

1

PILIETIŠKUMO IR GYNYBOS ĮGŪDŽIŲ MOKYMAI PLEČIASI

TEKSTAS: Prezidento komunikacijos grupė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

NUOTRAUKOS: Robertas Dačkus, Ervinas Vitkauskas

Pavasarij Lietuvos šaulių sąjunga drauge su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija bei Krašto apsaugos ministerija ėmėsi svarbaus projekto – organizuoti Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą moksleiviams. Pavasarį dešimtyje mokyklų vyko bandomasis kursas, kurio metu šauliai ir kurso organizatoriai turėjo puikias galimybes pamatyti jo stiprias savybes ir tobulintinus dalykus.

Spalio 17 dieną šio bandomojo projekto rezultatai buvo pristatyti LR Prezidentui Gitanui Nausėdai. Pasitarime dalyvavo Krašto apsaugos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų, Lietuvos šaulių sąjungos ir visų 10 mokyklų, kuriose šis kursas vyko pavasarį, atstovai. Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas-jauunių šaulių vadas Tadas Venskūnas pristatė Šaulių sąjungos vaidmenį organizuojant šį kursą, akcentavo patriotinio ugdymo svarbą.

Šalies vadovas iš klausė skirtingas mokyklų atstovų – mokinių ir pedagogų – patirtis ir įžvalgas dėl efektyvesnės kurso integracijos ateityje.

„Mūsų valstybės saugumas gali būti garantuotas tada, kai juo rūpinasi kiekvienas pilietis. Todėl kokybiškas švietimas, kuriame integruotas pilietinis ir patriotinis ugdymas, yra neatsiejama nacionalinio saugumo užtikrinimo prielaida. Ypač šių dienų geopolitiniame kontekste turime siekti visa apimančio pilietiškumo ugdymo“, – sakė Prezidentas. Šalies vadovas teigė, kad sėkmingam tokio ugdymo įgyvendinimui būtinas ne tik privalomas nacionalinio saugumo ir krašto gynybos mokymas pradinio ir vidurinio ugdymo programoje, bet ir tinkamas pedagogų rengimas.

„Siekiant stiprinti mokinių pilietiškumo kompetencijas, turi būti toliau stiprinama pedagogų motyvacija ir pasirengimas integruoti pilietinį ugdymą į kitus mokomuosius dalykus. Jei būtina, turi įvykti ir įgyvendinti reikalingi pokyčiai mokyklose ir švietime apskritai“, – teigė Prezidentas.

KURSA IŠKLAUSYS DAR DAUGIAU MOKSLEIVIŲ

Po moksleivių rudens atostogų dar dešimties mokyklų devintokai galės dalyvauti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kurse, skirtame gerinti mokinių žinias apie nacionalinį saugumą, piliečių vaidmenį valstybės gynyboje, suteikiant jiems praktinių įgūdžių.

Lapkričių mokymuose dalyvaus devintokai iš Alytaus, Kauno, Pasvalio, Šaulių, Plungės, Utenos, Šalčininkų rajonų, Šilutės, Marijampolės, Tauragės mokyklų. „Atnaujindami visas bendrojo ugdymo programas, daug dėmesio skyrėme pilietiškumo kompetencijoms ugdyti per visus bendrojo ugdymo dalykus. Siekiame, kad pilietiškumas nebūtų tik vieno konkretaus mokomojo dalyko objektas, o aprėptų žymiai plačiau. Vis dėlto svarbu ne tik teorinės žinios, bet ir tai, kad šias žinias mokiniai gebėtų pritaikyti praktiškai. Todėl rengiami praktiniai mokymai, kur jaunuoliai mokosi tinkamai elgtis ir išvengti pavojaus gyvybei ir sveikatai ekstremalių situacijų atveju, suteikti pirmąją pagalbą ištikus nelaimei ir kt. Manau, kad nekyla abejonių dėl tokių mokymų tikslingumo“, – sako švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždiniene.

Kaip pabrėžia krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas, būtent praktinis mokymas mokyklų įvertintas labai palankiai. „Daug kalbame apie tai, kad reikia daugiau pilietiškumo pamokų, patriotinio ugdymo. Tačiau turime suprasti, kad šiandien sudominti jaunimą yra sudėtinga užduotis. Todėl negalime apsiriboti tik teorija. Mūsų kursas ir yra išskirtinis tuo, kad jis yra praktinis. Turbūt būtent todėl mokyklos,

2

3

1. Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių mokymuose daug dėmesio skiriama praktiniams mokymams.

2. Šaudymo pratybos visuomet sulaukia moksleivių susidomėjimo.

kuriose kursas vyko pavasarį, apie jį atsiliėpė itin teigiamai. Tad įvertinę bandomojo projekto sėkmę nusprendėme jį tęsti“, – teigia A. Anušauskas.

Kursą veda šauliai, atsargos kariai, profesinės karo tarnybos kariai. „Šis kursas svarbus tuo, kad yra orientuotas į jaunimo pasiruošimą ir praktinius įgūdžius. Per tris kurso dienas jie mokosi išgyvenimo lauko sąlygomis pagrindų, pavyzdžiui, kaip įkurti laužą, statyti palapines, pirmosios medicininės pagalbos ir kitų įgūdžių, kurie gali būti panaudojami ir kasdieniame gyvenime. Matėme kurso reikalingumą, o vykusio bandomojo kurso rezultatai buvo tikrai stebinantys“, – kalba Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. Albertas Dapkus.

Pirmieji bandomieji pilietiškumo ir gynybos įgūdžių mokymai devintokams vyko pavasarį. Tuomet iš juose dalyvavusių mokyklų sulaukta teigiamų atsiliėpimų ir palaikymo projektui. Mokyklų vadovai teigė, kad vaikai aktyviai įsitraukė tiek

3. Šalies vadovas iš klausė, kaip ateityje būtų galima efektyviau integruoti Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą šalies mokyklose.

į teorinius mokymus, tiek į išbandymų žygį, kuriame galėjo pritaikyti sukauptas žinias. Dauguma mokymų dalyvių tikino, kad jei būtų galimybė, panašiuose kursuose dalyvautų dar kartą.

„Mūsų vaikai mokymus įvertino labai gerai, ypač mergaitės. Gal buvo netikėta, bet jos labai įsitraukė ir į teorines, ir į praktines veiklas, o žygis, kuriame reikėjo patiems užkurti laužą, pasistatyti palapines, pasiruošti maisto, visiems paliko įspūdį. Šie kursai vaikams svarbūs dėl jų savarankiškumo sustiprinimo, planavimo gebėjimų, atsakomybės už savo veiksmus, sprendimus“, – pasakojo Šaulių rajono Meškuičių gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Dalia Šniukaitė. Vasaros pradžioje pilietiškumo ir gynybos įgūdžių mokymuose dalyvavo 19 šios mokyklos mokinių.

Planuojama, kad nuo 2024–2025 metų trijų dienų trukmės kursas bus privalomas ir organizuojamas kasmet. x

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS KELIAIS

1

TEKSTAS: Gertrūda Šitkauskaitė
NUOTRAUKOS: Rita Kybartienė

2022-ieji – Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos metai. Prieš 50 metų pradėtas leisti leidinys reikšmingai prisidėjo prie tikinčiųjų drąsinimo, pasaulio informavimo apie tikrąją padėtį Lietuvoje ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Šiai progai paminėti G9 (Pilietinio ugdymo) skyrius rugsėjo 24 dieną Kaune kvietė jaunuosius šaulius dalyvauti žygyje „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos keliais“.

Žygeiviai savo kelionę pradėjo nuo Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios (Soboro). Pirmoji žygio stotelė – Šv. Jurgio Kankinio (pranciškonų) bažnyčios patalpose įsikūrę piligrimų namai. Jaunieji šauliai susitiko su Lietuvos šaulių sąjungos garbės šauliu, Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos idėjos autoriumi ir ilgamečiu leidinio redaktoriumi kardinolu Sigitu Tamkevičiumi SJ. Svečias pasidalijo asmenine patirtimi rengiant šį leidinį,

parodė vieną pirmųjų pirmojo Kronikos leidinio tiražo numerių, fotoaparato juostelę, kurioje užfiksuoti Kronikos puslapiai, siekiant slapta juos nugabenti į Vakarus.

Po šio malonaus vizito jaunieji šauliai iškeliavo į dar vieną istoriškai svarbią vietą – Pogrindžio spaustuvę „ab“. Šioje spaustuvėje 1980–1990 metais buvo leidžiami ir platinami draudžiamo patriotinio ir religinio turinio leidiniai, o pati spaustuvė, nesusekta sovietinio saugumo, veikė dešimt metų. Pasak jaunosios šaulės Augustės, atstumas nuo miesto centro iki spaustuvės „ab“, įsikūrusios beveik už dešimties km, – neišgąsdino, kilometrai buvo lengvai įveikti, nors iš viso jų susidėjo daugiau nei dvidešimt. „Didžiausią įspūdį paliko spaustuvė, ieškojimas jėgimo į ją, leidimasis į tunelį, pasakojimas apie to meto riziką dėl artimųjų gyvybės ir begalinį ryžtą skleisti laisvės tiesą“, – sakė jaunoji šaulė Augustė.

Žygeiviai apsilankė spaustuvės viduje, pamatė iškiliosios spaudos įrangą, pagrindinės spaudos leidinius, rezistencinės kovos dokumentų kopijas ir dalyvių nuotraukas. „Diena nuostabi, spaustuvėje buvo labai įdomu, sužinojome daug naujų dalykų, gera prie viso to prisiliesti, pajauti rūšio drėgmę ir kvapą, suvokti, koks tai buvo pavojingas darbas“, – įspūdžiais po ekskursijos dalijosi jaunosios šaulės Karina K. ir Kotryna G.

Atgauti jėgas jauniems šauliams padėjo kareiviška košė ir arbata, o po tokių pietų dalyviai vykdė komandinę užduotį – bandė išskoduoti po skaičiais paslėptas Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos ištraukas. Pasibaigus šioms veikloms buvo tęsiamas žygis atgal į Kauno miestą.

Žygis pasibaigė ten, kur ir prasidėjo, – prie Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios. Viso žygio metu dalyviai įveikė dvidešimt dviejų kilometrų atstumą, o mokymų metu patobulino savo žinias apie Kronikos ir spaustuvės istoriją, kovos ir pilietinio pasipriešinimo svarbą. x

1. Žygio dalyviai susitiko su kardinolu Sigitu Tamkevičiumi SJ.
2. Kitas sustojimas – Pogrindžio spaustuvė „ab“.
3. Jaunieji šauliai sprendžia komandinę užduotį.

2

3

ŽYGIS, SUBŪRĘS ŠAULIUS IR VISUOMENĘ

1

3

TEKSTAS: Dovilė Pukertaitė
NUOTRAUKA: Daiva Genienė

1. Apie 200 žygio dalyvių įveikė žygio maršrutą.
2. Žygio maršrutas.

LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė, „Aktyvi Tauragė“ ir Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacija šiemet nusprendė kiek kitaip paminėti LŠS įkūrėjo Vlado Putvinskio 149-ąsias gimimo ir Tauragės šaulių skyriaus įkūrimo 103-iasias metines. Šiemet minėjimo renginį prie Vlado Putvinskio-Pūtvio paminklo Tauragėje pakeitė 10 kilometrų atminimo žygis, į kurį susirinko apie 200 šaulių, jaunųjų šaulių, tauragiškių ir miesto svečių.

6

Leidžiamas nuo 1920 m.

Pasak žygio organizatorių, tai vienas didžiausių renginių po karantino, kurio sėkmę ir tokį gausų dalyvių skaičių lėmė Tauragės apskrities savivaldybių bei mokyklų palankus požiūris ir noras bendradarbiauti. Mat į žygį gausiai suvažiavo šauliai ir jaunieji šauliai iš Tauragės, Skaudvilės, Laukuvos, Pagėgių, Vilkyškių, Šilalės, Pajūrio, Jurbarko, Eržvilko.

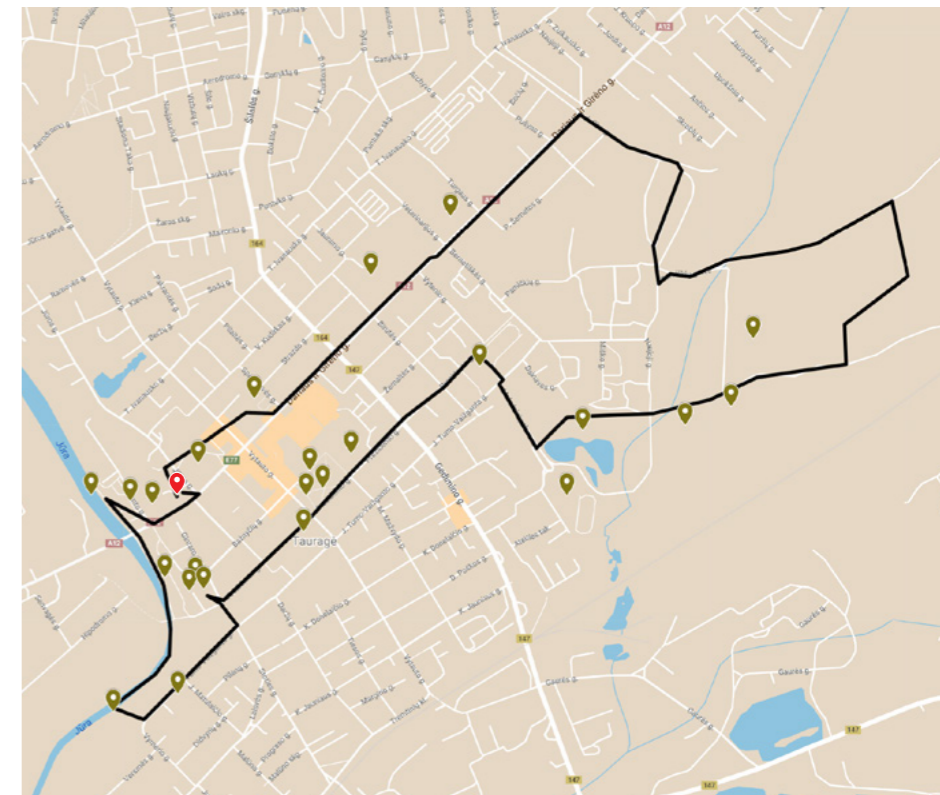
„Žygio idėja – sukviesti kuo daugiau žmonių, kurie ne tik drauge įveiktų 10 kilometrų taikiomis Tauragės gatvėmis, bet ir pabūtų kartu, pabendrautų, pajustų, kaip gera būti laisviems ir turėti galimybę mėgautis savo gražėjančiu miestu. Labai smagu, kad jaunieji šauliai drauge su būrelių vadovais iš visos apskrities galėjo atvykti ir dalyvauti šiame žygyje. Svarbu ne tik tai, kad paminėtos Sąjungai ir rinktinėi svarbios sukaktys, bet ir galimybė susitikti, pabendrauti, prisiminti tautos pasiekimus ir suvokti, kokie jie reikšmingi ir šiomis dienomis“, – po žygio kalbėjo viena jo organizatorių LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės neformalaus ugdymo mokytoja Toma Valančiūtė.

Žygis Tauragės gatvėmis kiek kitoks ne tik dėl pasirinktos lokacijos – Tauragės miesto ir maršruto miesto gatvėmis, bet ir dėl nemenko dalyvių skaičiaus ir kilusių iššūkių. Nėra taip lengva užtikrinti 200 žmonių saugumą ir drauge vieningai koja kojon žygiuoti tinklo link.

Pasak T. Valančiūtės, į pagalbą buvo pasitelkti LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės broliai ir sesės šauliai, kurie stovėjo prie pėsčiųjų perėjų, šviesoforų ir padėjo žygio dalyviams saugiai kirsti gatves. „Kai pagalvoji, 200 žmonių vora sudaro beveik 50–60 metrų. Organizatoriams nemenku iššūkiu tapo visų žygeivių saugumas ir sklandus žygiuojančiųjų srauto suvaldymas. Organizuojant žygį buvo atsižvelgta į planuojamą žmonių skaičių, todėl galiu sakyti, kad jis taip pat pakoregavo maršrutą ir jo metu aplankytas vietas, nors Tauragė turi tikrai gražių ir dėmesio vertų lankytinų objektų“, – apie žygio organizavimo specifiką pasakojo T. Valančiūtė.

Įveikę maršrutą, kuris leido pasidžiaugti Tauragės miesto pokyčiais atkūrus nepriklausomybę, žygio pabaigoje visi dalyviai skanavo šaulišką košę iš savo atsineštų indų, nes saugoti gamtą yra kiekvieno mūsų pareiga.

Vladas Putvinskis-Pūtvis buvo tikras lyderis, matęs didelę prasmę žmonių susibūrimams ir juos kvietęs burtis į šaulišką šeimą. Šiandien mes turime visas galimybes burtis ir mėgautis šaulyste, bendryste ir vienas kito draugija.

2

GALBŪT IR JŪS NORĖSITE GERIAU PAŽINTI TAURAGĘ?

„Trimito“ „Facebook“ paskyroje rasite detalų žygio maršrutą. Sekdami „Google maps“ pažymėtais taškais, aplankysite visus objektus.

MARŠRUTAS VLADO PUTVINSKIO-PŪTVIO GARBEI ATMINTI

1. Kultūros centras, buvę Tauragės šaulių namai, įkurti šaulių aukomis 1933 metais, ir Vlado Putvinskio paminklas tapo visų žygeivių susibūrimo vieta ir žygio pradžios tašku.

2. Per skulptūrų parkelį į Jūros krantinės pėsčiųjų taką žygio dalyviai ėjo iki vasaros estrados.

3. Smalsiais žvilgsniais palydėdami renovuotą Vermės gimnaziją visi dalyviai judėjo paminklo Kęstučio apygardos partizanams, esančio Bažnyčios skvere (prie Švč. Trejybės bažnyčios), link.

4. Maršrutas tęsėsi Prezidento gatve pro Kalvano parką, Avangelikų bažnyčią, šiemet baigtą renovuoti seniausią Tauragės Martyno Mažvydo progimnaziją, Šaltinio progimnaziją.

5. Tada žygeiviai pasuko neseniai baigto Kartų parko link.

6. Eidami miško link, kur visi mėgavosi virta koše, stebėjo naujojo aplinkkelio pasiruošimo darbus.

7. S. Dariaus ir S. Girėno gatve visi kaip vienas grįžo atgal prie V. Putvinskio paminklo. Praėjo demontuoto obelisko Sovietiniams kariams vietą – prieš tai čia būta šaulių sodo, pakeliui teko aplankyti naują ir modernų miesto turgų. Pilies aikštę ir grįžti prie V. Putvinskio paminklo. x

7

TRIMITAS Nr. 10 – 2022

KANDIDATO KURSAS – PUIKI ĮŽANGA Į ŠAULYSTĘ

1

TEKSTAS: Lukas Pileckas

NUOTRAUKOS: Vytauto Didžiojo šaulių
2-osios rinktinės archyvas

4

Nori tapti šauliu? Laukia kandidato kursas. Bent jau Vytauto Didžiojo šaulių 2-ojoje rinktinėje. Tik jį įveikus, gavus pradinį žinių bagažą ir parodžius, kad kandidatui netrūksta motyvacijos, atsiveria kelias į Lietuvos šaulių sąjungą.

Kursas susideda iš keleto paskaitų ir taktinių lauko pratybų. Paskaitos subalansuotos greitai kandidatų susipažinimui su šaulyste. Tai – bendra informacija, statusas, rikiuotė, topografija, ryšiai, ginklai, taktinė medicina. Kursai trumpi, bet apsiuostyti naujokams ir pamatyti, kas ir kaip – pats tas. Mano atvejis – kiek kitoks, nes šauliu aš jau buvau, tačiau kuriam laikui iš organizacijos buvau pasitraukęs. O grįžti kitaip nei vėl nuo nulio – nėra kaip. Todėl pasižiūrėti į rinktinės virtuvę – itin įdomu.

1. Instruktažas prieš taktikos pratybas. Instruktoriai bendrais bruožais papasakoja, kas ir kaip, primena ginklo naudojimo taisykles.

2. Pasiruošimas topografijos užduočiai. Šauliai pagal koordinates žemėlapiuose susiranda ir pasižymi taškus, kuriuos vėliau turi surasti.

Smalsu, kaip ir ko mokys, kaip tai derės su anksčiau įgytomis žiniomis, juk Bazinio šaulio kurso pažymėjimas kišenėje guli. Pora paskaitų ir suprantu – bus gerai. Nors ir neilgi mokymai, instruktoriai labai aiškiai sudėlioja pagrindus ir juos išaiškina, o teorija iškart supinama su praktika. Trumpai tariant, puiki proga arba išmokyti, arba prisiminti tai, kas gerokai primiršta.

Išskirčiau dvejus mokymus, kurie daugumai sukėlė krūvą emocijų. Pirmasis – pažintis su ginklais ir ginklo valdymo testas. Tiems, kas laikė AK-4MT automatinius šautuvus rankose pirmą kartą, emocijų buvo nors vežimu vežk. Aš pats sau juokiausi – vienas dalykas nepasikeitė tikrai – nekenčiu surinkinėti šio šautuvo spynos. Ypač kai „Irklu“ pravardžiuojamas ginklas beveik nenaudotas ir dalys tampriai gula viena su kita.

Antrasis, kurį išskirčiau, tai – rikiuotė. Kojos pinasi, procedūros maišosi, todėl būryje netrūksta juoko ir gerų emocijų. Nieko, viskas su laiku ir vadinamąja raumenų atmintimi.

Vis dėlto asmeniškai mane labiausiai domino taktinės medicinos mokymai. Juolab kad jau kursų pradžioje buvo užsiminta, jog tobulintis šioje srityje bus daug galimybių. O pirmosios pagalbos įgūdžiai praverčia visada.

Kandidato kurso kulminacija – taktinės pratybos, kurios vyko poligone prie Kazlų Rūdos. Pratybos buvo suplanuotos iš dviejų dalių – topografijos ir taktikos. Kandidatų grupė po trumpo instruktažo buvo padalyta į dvi dalis. Viena gavo užduotį įveikti orientacinį žygį surandant paženklintus orientyrus, kita su instruktoriais išėjo mokytis taktikos pagrindų.

Patekau į topografijos grupę. Iš klausėme papildomą instruktažą, susiskirstėme

2

poromis, čiupome žemėlapius, susižymėjome pagal duotas koordinates orientyrus ir pirmyn. Dalis grupės iškeliavo prieš laikrodžio rodyklę, dalis – pagal. Užduotis pasirodė nesudėtinga – daugumą taškų pavyko rasti smarkiai nesukant galvos ir nekankinant kojų klaidingu vaikščiojimu. Šiokių tokių iššūkių tapo paskutiniai taškai, kuriems aiškių orientyrų nebebuvo. Teko gerokai pasiblaškyti po mišką, kol suradome reikiamas koordinates.

Į stovyklą su porininku grįžome gerokai anksčiau nurodyto laiko. Kartu teko sau pripažinti – naktį reikalai būtų buvę visai kitokie. Akivaizdu, kad orientuotis, o ypač surasti dalį reikiamų taškų, būtų buvę nelyginamai sunkiau.

Į stovyklą netrukus grįžta ir daugiau kandidatų. Erdvė prisipildo įspūdžių. Iki pietų dar pora valandų, o iki taktikos mokymų – dar daugiau. Todėl su porininku į kalbas nesiveliamo, o netoliese tiesiame kilimėlius ant samanų ir krintame pasnausti. Nesame pavargę, bet velniažin, kas laukia antrąją pratybų dalį. Snūduriuodamas matau, kad ir daugiau kandidatų paseka mūsų pavyzdžiu.

Prieš pietus grįžta taktikos pratybose dalyvavę kandidatai. Dalis – akivaizdžiai pavargę ir purvini iki ausų. Valgydami prisiklausome istorijų nuo to, kad nieko sudėtingo, iki tvirtinimų, kad pirmadienį tikrai griebis nedarbingumo lapelius, nes vargu ar bepaeis. Žodžiu, ko tikėtis – visiškai neaišku.

Prieš išeinant į mišką – instruktažas, skyrių suformavimas ir ginklų išdavimas. „Irklas“ rankose – nieko naujo. Man gerokai smalsiau instruktoriai, kurių mūsų skyrius gauna net keturis. Mintyse apsidžiaugiu, nes bus, kas matys klaidas ir kals į smegenis, kaip nedaryti. Juolab kad instruktoriai bendrauja ramiai ir kantriai.

Dar spėju pagalvoti, kad bus senokai primirštų reikalų be streso ir tą akimirką gaunu skyriaus vado pareigas. Ir ne bet kokio, o beveik vien iš merginų.

Susiruošiame ir su instruktoriais į mišką. Judame tarsi spygliuotas ežiukas – kiekvienas žiūrėdamas savo sektorių. Kartu atidirbinėjame pagrindus – saugus elgesys su ginklu, gestai, ženklų perdavimai, rikiuotės. Vėliau – priedangos priėmimai, ataka dengiant vieniems kitus, atsitraukimai vikšru ir vėl iš naujo viskas ratu. Tiesa, čia buvo vienintelė vieta, kai galvojau – rupūs miltai, blogai tas moteriškas skyrius. Blogai, nes rėkia tyliau nei vyrai ir miško ošime, už pusšimčio metrų, moteriškas „Alfa dengia“ girdisi ne ką labiau nei šalia besipykstančių vikšrų porėlė. Na, bet tai – vyriško skyriaus dalies bėdos, nes rėkti jos rėkia, o negirdime tai mes.

Po poros valandų prakaito liejimo instruktorių komanda – užpildyti dėtuves mokomaisiais šoviniais ir prijungti dėtuves prie ginklų. Netrukus pasukame stovyklos link. Du instruktoriai dingsta – aklam aišku – lauk pasalos. Netrukus taip ir nutinka – skyrius krinta ant žemės, identifikuoja priešo pozicijas ir atsakydamas ugnimi atsitraukia. Dar keletas kontaktų ir grįžtame į stovyklą.

Eidamas galvoju apie du dalykus. Pirmasis, kad instruktoriai – superiniai. Ne vieną kartą su jais dar mielai padirbėčiau. Antrasis – bambu mintyse, kad grįžus reikės nežinia kiek laiko šveisti smėlyje voliotus „Irklius“, nes nuoširdžiai nekenčiu ardyti ir surinkti jų spynų. Ir taip, valome ilgai ir baigiame jau tamsoje – nieko naujo.

Pratybų pabaiga – greitas, bet kandidatų jaudulio persmektas pažymėjimų apie baigtą kursą įteikimas. Po jų – priesaika ir paskyrimas į kuopas. x

1

MASINĖ NELAIMĖ: SPROGIMAI, SUŽEISTIEJI IR IŠŠŪKIAI

5

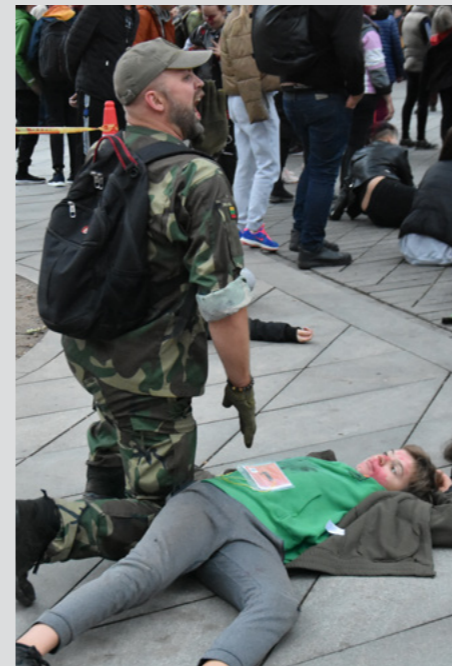
1. Pagal žaidynių scenarijų įvyko sprogimas, reikalinga medikų ir šaulių pagalba.

2. Svarbi kiekviena minutė – pratybos tai patvirtina.

3. Šauliams ir paramedikams būtinas sklandus bendradarbiavimas, kad nukentėjusieji sulauktų tinkamos pagalbos.

TEKSTAS: Dovilė Pukertaitė
NUOTRAUKOS: Rita Kybartienė

Greitosios medicinos pagalbos (GMP) žaidynės Kaune leido ne tik savo srities specialistams išmėginti jėgas, bet ir patikrinti, kaip masinės nelaimės atveju veikia bendradarbiavimas ir kokias svarbias pamokas dar reikia išmokti.

2

ŽAIDYNIŲ SCENARIJUS

Sužeistųjų aimanos ir sirenų gausmas skelbė, kad žaidynės prasidėjo. Pagal scenarijų Kauno Laisvės alėjoje nugriaudėjo sprogimas ir nuaidėjo šūviai. Sobore ir šalia jo įvykus nelaimėi, beveik 300 žmonių prireikė pagalbos – 27 komandos GMP medikų skubėjo ją suteikti.

Į įvykio vietą GMP ekipažai atvyko ne iš karto, nes žaidynių tikslas buvo patikrinti, kaip masinės nelaimės atveju yra dirbama, kai trūksta specialistų, mat pagal scenarijų tarnybos, kurios įprastai atvyksta pirmos į įvykio vietą, buvo užimtos kitoje, tariamai masinės nelaimės vietoje. Kartu su GMP atvyko ir Lietuvos šaulių sąjungos nariai, kurie padėjo rūšiuoti nukentėjusiuosius, teikti pirmąją pagalbą.

Žaidynių metu imituotoje masinės nelaimės situacijoje nemenkas iššūkis teko medikams, mat jie turėjo dirbti gana sudėtingomis sąlygomis – specialiai įrengtoje požeminėje ligoninėje, nes tikroji ligoninė buvo susprogdinta.

ŠAULIŲ VAIDMUO

Šaulių pratybose svarbus vaidmuo atitenka ir medicinos būriams. Šios žaidynės dar kartą padėjo suprasti, kodėl svarbu stiprinti bendradarbiavimą su kitomis institucijomis ir kodėl svarbu mokytis suteikti pirmąją pagalbą, nes atėjus dienai X laiko mokytis nebebus – reikės veikti. GMP žaidynėse dalyvavo

3

apie 60 Kauno šaulių, daugiausia 201-osios ir ŠAK kuopos apsaugos būrio šauliai. Koks buvo jų vaidmuo? Šauliams patikėtos dvi užduotys. Pirmoji – padėti GMP medikams transportuoti ir rūšiuoti sužeistus žmones, išnešti juos iš sprogimo apgadinto Soboro, antroji – padėti medikams teikti pagalbą. Mat ištikus masinei nelaimėi, tikėtina, kad žmogiškieji resursai greitai išseks, medikai bus pavargę ir suteikti operatyviai pagalbą bus sudėtinga, todėl labai svarbu pasitelkti visuomenę, apmokyti šaulius, kad jie galėtų padėti ir pagalbos teikimas nenutrūkstamai vyktų kiek įmanoma ilgiau.

Kauno medicinos būrio šauliai ir kitų kuopų šauliai gelbėtojai mokėsi statyti didkompresinė adatą, echoskopuoti ir atlikti kitas procedūras, kurias atlikti neapmokytam žmogui būtų sudėtinga. Kadangi pagal pratybų scenarijų tikroji ligoninė buvo susprogdinta, šauliai padėjo aprūpinti generatoriais požeminę automobilių stovėjimo aikštelę po Vienių aikštę, kuri tą vakarą tapo ligonine ir prieglobsčiu sužeistiesiems.

PAMOKA JAUNIESIEMS ŠAULIAMS

Žaidynėse dalyvavo ir jaunieji šauliai. Jie atliko sužeistųjų vaidmenį – tokia patirtis paliko stiprų įspūdį ne vienam jaunuoliui. Iš pradžių daugiau teigiamų emocijų kėlusį būsimą patirtis ne juokais įtraukė, o sukurta tikroviška nelaimės atmosfera, dūmai, imituoti sužeidimai bei nukentėjusiųjų riksmas privertė kiek kitaip pažvelgti į šią situaciją. Jaunieji šauliai turėjo progą suprasti, kaip svarbu

mokėti suteikti pirmąją pagalbą ir gebėti padėti kitam, nepasimesti, saugoti savo artimiausius draugus ir nepasiduoti masinei panikai. „Vienu momentu taip įsijaučiau, išsigandau sprogimų, skruostu man riedėjo tikros ašaros! Kaip gerai, kad čia tik pratybos, žaidimas!“ – po GMP žaidynių neslėpdama emocijų kalbėjo jaunoji šaulė Silvija.

MOKYTIS IR KARTOTI

Kaip ir minėta anksčiau, šauliai varžybų metu turėjo dvi užduotis. Evakuoti, skirstyti sužeistuosius ir GMP darbuotojams padėti juos transportuoti – šauliams gana įprasta užduotis, su kuria jie susiduria dažnose šaulių pratybose. Jie žino, kaip elgtis tam tikroje situacijoje, kai, tarkime, vyksta apšaudymas. Kauno šauliai jau ne vienus metus bendradarbiauja su GMP ir varžybų metu galėjome matyti to bendradarbiavimo rezultatą – sklandų GMP darbuotojų ir šaulių veiksmų suderinamumą. Kita užduotis kėlė kiek daugiau iššūkių, nes viskas buvo nauja. Požeminėje ligoninėje šauliai padėjo medikams. Įprastai šauliai mokosi suteikti tik pirmąją pagalbą įvykio vietoje. Ši nauja patirtis ne vienam po pratybų kalbintam šauliui kėlė apmąstymų, labai svarbu rengti šauliams specializuotus mokymus, kurių metu šauliai būtų mokomi padėti medikams kitame etape, kai sužeistieji jau yra atvežti į ligoninę. Naujos patirtys atneša naujų idėjų, galbūt kitąmet šauliai bus labiau pasirengę atlikti ir kitas užduotis? x

„TAURAS 2022“: KOMPLEKSNĖS, UNIKALIOS, LOGISTIŠKAI SUDĖTINGOS...

TEKSTAS: Valdas Kilpys
NUOTRAUKOS: Rita Kybartienė

KOMPLEKSNĖS

Rugsėjo 23–25 dienomis Kaišiadoryse buvo neramu. Po miestą važinėjo keistais ženklais žymėti automobiliai, gatvėse neretai buvo galima sutikti uniformuotų ir ginkluotų asmenų. Priežastis paprasta: Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės (2ŠR) šauliai organizavo ketvirtus metus rudenį vykstančias civilinės saugos kompleksines pratybas „Taurus 2022“.

Išplatintuose spaudos pranešimuose gyventojai buvo raginami neišsigąsti, mat buvo naudojami imitaciniai šaudmenys, vyko kiti įprastame civilio gyvenime retai pasitaikantys veiksmai. Pasak 2ŠR vado ats. kpt. Vytauto Žymančiaus, bene didžiausia šių pratybų vertė – jų kompleksiskumas.

Skirtingos, įvairioms institucijoms priklausančios pajėgos, tarnybos ir pavieniai pareigūnai dirbo išvien siekdami užtikrinti reikiamų užduočių vykdymą. Bendrai pratybose „Taurus 2022“ dalyvavo per 500 šaulių, Krašto apsaugos savanorių pajėgos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, medikai iš vietos ligoninės ir ugniagesiai gelbėtojai. Jų veiksmus koordinavo sukurtas Kaišiadorių Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

UNIKALIOS

Nepaisant to, kad tokio pobūdžio pratybos organizuojamos ne pirmi metai, šiemet buvo nemažai naujovių. Šaulių organizatorių teigimu, itin didelių pagyrų nusipelno Kaišiadorių miesto savivaldybės žmonės. Tai, kad šios savivaldybės meras Vytenis Tomkus yra šaulys, nebestebina, tačiau dera būti atviriems – dažnai savivaldybėje dirbantys klerkai į tokius renginius žiūri gana skeptiškai ir biurokatiškai.

TIK NE ŠI KARTA

Tiek pats meras, tiek jo paskirti asmenys noriai ir aktyviai dalyvavo pratybose. Naujai suformuoto ekstremaliųjų situacijų valdymo štabo darbas parodė, kad daugelis veiksmų puikiai dėliojami dokumentuose, tačiau tada, kai susiduriama su praktinėmis situacijomis, veikla stringa. Dokumentacija ir gyvenimas dažnai skiriasi.

Dar viena pratybų ypatybė sietina su tuo, kad pratybose dalyvavę LRS Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, Sveikatos reikalų komiteto nariai savo akimis pamatė atotrūkį tarp realybės ir dabar turės medžiagos ne tik apmąstymui, bet ir realiam įstatymų tobulinimui. Visiems galutinai tapo aišku, kad panašaus pobūdžio pratybas turėtų organizuoti kiekviena Lietuvos savivaldybė.

LOGISTIŠKAI SUDĖTINGOS

Paklaustas apie didžiausius iššūkius, 2ŠR vadas ats. kpt. V. Žymančius neslepia, kad tai buvo logistika. „Didelis pratybose dalyvaujančių šaulių skaičius pareikalavo nemažai pastangų iš štabo, – sakė vadas. – Juos reikėjo ne tik apginkluoti, bet ir pamaitinti, rūpintis, kad visi būtų deramai užimti.“ Dėl to prieš pratybas buvo suburta komanda, kuri ir turėjo įveikti logistinius kliuvinius. Teko plušėti visą savaitę, kol radosi ištisas logistinis tinklas, kurį pasitelkus buvo rūpinamasi ginklų, reikalingų daiktų ir net žmonių pervežimu, nuspręsta formuoti 4 kuopas [1 štabo aprūpinimo ir 3 komendantines]. „Šiemet pratybose tiesiogiai dalyvavo net 77 automobiliai. Kaip patys suprantate, dauguma jų yra asmeninės šaulių transporto priemonės, kurias šauliai neatlygintinai „paskolino“ bendram labui. Nors buvome pasirengę, šauliai atsakė kompensacijų už degalus“, – dalyvių sąmoningumu džiaugėsi 2ŠR vadas.

Ne mažiau triūso pareikalavo pratybų dalyvių maitinimas. Vis dėlto deramai pasotinti pusę tūkstančio šaulių reikalinga ne viena lauko virtuvė. Šiemet jų buvo net trys. „Sau ir kitiems įrodėme, kad galime ir šia sritimi pasirūpinti patys, be išorinės pagalbos“, – džiaugsmo neslėpė ats. kpt. V. Žymančius. x

1

1. Sužeistasis skubiai evakuojamas sraigtasparniu.
2. Svarbu turėti gerą priedangą.
3. „Raudonasis“ kažką rezga.
4. Nepasisekė, bet, ačiūdie, paramedikai išmano savo darbą.

1

„RUDENS PERKŪNAS 2022“ SUBŪRĖ ŠAULIUS

1. Planuojant operaciją, labai svarbu kiek įmanoma geriau pažinti teritoriją.

2. Pratybose veiksmo tikrai netrūko.

3. Stebėti ir analizuoti priešiško pajėgų veiksmus svarbu ir naudinga.

TEKSTAS: Dovilė Pukertaitė

NUOTRAUKOS: Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės archyvas

Rudenį aktyviau sujuda koviniai šauliai ir šauliai. Rinktinėse organizuojami ne tik baziniai šaulio įgūdžių kursai, bet ir pratybos, kuriose šauliai tobulina ir patikrina savo įgūdžius, tarpusavio sąveiką. Spalio 15–16 dienomis aktyviai laiką miškuose braukdami prakaitą ir broliškai vykdydami užduotis leido apie 200 Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės ir 13 šaulių iš Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės.

KASMETINĖS, TRADICINĖS, SUBURIANČIOS

Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės planuose kasmet galima išvysti planines lauko taktikos pratybas. Šiemet tai „Rudens perkūnas 2022“. Jos subūrė rinktinės kovinius, kinetinius ir tik šiemet priesaiką davusius, bet jau bazinių žinių kurse spėjusius įgyti šaulius. „Kasmet rinktinės organizuojamose pratybose sulaukiame svečių iš Vilniaus, tai koviniai šauliai, kurie atvykę kartu treniruojasi ir pasidalija savo patirtimi, įneša naujovių, atsiveža dronų, kurie pajvairina pratybų scenarijų ir patį užduočių atlikimą“, – geranorišku bendradarbiavimu su Vilniaus šauliais džiaugėsi rinktinės vadas at. mjr. Rolandas Lukšas.

Sąveika su kitomis rinktinėmis ir kuopomis džiaugiasi ir šauliai, nes dėl tokio bendradarbiavimo plečiasi pažintys ir didėja bendrystė.

2

SVARBU ĮTRAUKTI KUO DAUGIAU ŠAULIŲ

Įvykiai pasaulyje šiemet atvedė daug naujų šaulių į visas šaulių rinktines, pasak šaulės Simonos, visiems buvo iššūkis integruoti naujus žmones ir per trumpiausią įmanomą laiką suteikti visą turimą informaciją. „Atėjo daug motyvuotų šaulių degančiomis akimis, kurie yra pasiruošę ne tik mokytis, bet ir mus pačius išmokyti naujų dalykų. Visuomenėje vis dar išgirstame nuomonę, kad sukarintoje organizacijoje moteriai gali būti sunku tiek fiziškai, tiek emociškai. Bet buvimas šaulė visiškai panaikino šitą mitą, visi čia esame broliai ir seserys, pasiruošę visokeriopai padėti vieni kitiems“, – kalbėjo šaulė Simona, pabrėždama, kad šaulių sąjungoje, pratybose save atrasti gali tiek vyrai, tiek moterys.

Pagrindinis pratybų tikslas visuomet būna tobulinti įgūdžius ir mokytis naujų dalykų. Labai svarbu įtraukti į aktyvią veiklą šaulius, kurie tik šiemet įstojo į organizaciją, baigė Bazinį šaulio įgūdžių kursą. „Labai svarbu, kad metų pradžioje rinktinės šaulių gretas papildę šauliai aktyviai dalyvavo pratybose, jie sudarė daugiau nei pusę pratybų dalyvių. Tai puiki galimybė jiems geriau pažinti šaulišką veiklą, mokytis iš jau kiek daugiau patirties turinčių šaulių, karių savanorių, kurie dalyvavo pratybose“, – pasakojo rinktinės vadas at. mjr. R. Lukšas.

Nauji nariai motyvuoti ir norintys sužinoti kuo daugiau, išmokyti. Pratybų užduotys leido nesunkiai integruoti visus naujai prisijungusius šaulius, kurių skaičius padvigubėjo prasidėjus įvykiams Ukrainoje. Tad kiekvienas turėjo progą parodyti savo individualius įgūdžius ir žinias.

UŽDUOTYS IR BENDRADARBIAVIMAS

Dažnai užduotims atlikti pasitelkiami ne tik žmogiškieji resursai, bet ir šiuolaikinės technologijos. Kadangi pratybų lokacija buvo plati, apėmė didžiulę Klaipėdos rajono bei miesto teritoriją, nebuvo apsieita be interneto, dronų ir kitų išmaniųjų prietaisų, be kurių, pasak pratybose dalyvavusio šaulio Sauliaus, dažnos pratybos tampa nebeįsivaizduojamos.

„Rudens perkūno 2022“ užduotys atrodė įprastos: patrulio bazė, reidas, pasala, blokpostų patikra, objektų apsauga, tačiau, kaip akcentavo rinktinės vadas ir šauliai, visos pratybos yra svarbios, nes tai tęstinis šaulių darbas. „Progresas per vieną dieną neateina, kiekvienos pratybos suteikia naujų žinių, priverčia į tas pačias situacijas pažiūrėti kitaip, labiau pasigilinti, tiksliai išdirbti. Kuo daugiau darai, tuo labiau supranti, kad turi dar kur tobulėti“, – sakė šaulė Simona.

3

Pratybose dalyvavo ir kariai savanoriai, kurie padėjo šauliams įsisavinti žinias budint kontrolės poste, šauliai su kariais savanoriais keitėsi poste, kartu vykdė asmenų ir automobilių stabdymo ir identifikavimo, patikros užduotis. Patirtis organizatoriams leidžia suorganizuoti visų įgūdžių ir kūrybingumo reikalaujančių pratybų.

„Visuomet smagu, kai rinktinės šaulių gretose yra profesionalių karių. Jie geranoriškai prisideda prie pratybų organizavimo ar atlieka vertintojų funkciją ir padeda šauliams tobulėti, pasakydami jų klaidas ir taisytinas vietas atliekant vieną ar kitą veiksmą, užduotį“, – pagalba ir bendradarbiavimu džiaugėsi R. Lukšas.

Iššūkių taip pat būta, nes dalyvių patirtys skirtingos, šauliams buvo ką veikti, norint su kolegomis iš kitų kuopų priimti netradicinius sprendimus, įtikinti vieniems kitus dėl jų efektyvumo, mąstyti netradiciškai, reaguoti akimirksniu. „Didžiausia pamoka buvo nepažįstamų šaulių iš kitų kuopų bendro tikslo siekis, nes pergalės troškimas ir ji pati sutelkia visus šaulius brolius ir seses bei Lietuvos piliečius. Kai pasibaigia pratybos ir atslūgsta adrenalinas, susidėlioji mintis ir žinai, kad esi tinkamame kelyje. Nes tokią vieningumo dvasią ir tikslo siekimą gali sutikti tik šauliuose“, – po pratybų mintimis dalijosi Saulius. x

1

ŠAULIŲ PRATYBOSE MOTYVACIJOS NETRŪKSTA

TEKSTAS: Gytis Kuliešius,
Modestas Šimoliūnas

NUOTRAUKOS: Audrius Mordasas

8

1. Pastato šturmas - pastangų, kartojimo ir įgūdžių reikalaujantis veiksmas.
2. Komandinis darbas ir bendradarbiavimas labai svarbus, norint atlikti užduotį.
3. Ne visiems iš karto pavyko sėkmingai judėti priedangos link.
4. Tinkamai užimti priedangą - svarbi pamoka.

Spalio 15 dieną nuo pat ankstyvo ryto panevėžiečiai prie Karaliaus Mindaugo husarų bataliono vartų galėjo išvysti apie pusšimtį Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulių, nekantriai laukiančių lauko taktikos pratybų. Šauliai laukė akimirkos, kol bus atidaryti Husarų bataliono KPP vartai ir jie galės žygiuoti į mokomuosius laukus, kur gaus dar vieną porciją žinių ir įgūdžių. Tą dieną buvo numatyta, kad šauliai treniruosis kiek mažiau įprastoje aplinkoje ir įgūdžius tobulins ne miškuose ir pievose, o miesto aplinkoje.

2

3

4

Kaip ir į kiekvieną Šaulių sąjungos rinktinę, taip ir į Panevėžio rinktinę pastaruoju metu plūstelėjo naujų patriotiškai nusiteikusių piliečių, norinčių ir galinčių ginti Tėvynę, norinčių būti ne tik sąrašuose, bet ir išmokyti, kaip tai daryti realiai, todėl pusė visų dalyvavusių pratybose šaulių – naujokai, kurie priesaiką Šaulių sąjungai davė 2022 metais.

Pratybos buvo sudarytos iš dviejų dalių: vienoje šauliai turėjo išmokyti tinkamai individualiai užimti priedangas, jomis naudotis judant, antroje dalyje šauliai mokėsi sąveikos ir veiksmų grandies lygmeniu judėti prie pastato, veržiantis į pastatą ir judėjimo pastate. Naujai prisiekusius šaulius instruktavo ir patirtimi dalijosi šauliai, turintys daugiau patirties ir įgūdžių, krintę mokslus kituose padaliniuose.

Šauliai labai atidžiai klausė instruktorių nurodymų, klausinėjo taktinių ypatybių ir bandė praktikoje panaudoti gautas žinias. Per trumpą laiką reikėjo įsisavinti ir perteikti didžiulį informacijos kiekį, tad dienos pabaigoje instruktoriai jau buvo kiek prikimę.

Pratybų metu buvo naudojami „Airsoft“ ginklai, todėl dalyviai neišvengė vienos kitos nedidelės mėlynės, kas nuotaikos ir noro mokytis tikrai nesugadino.

Neretas atvejais, kai nauji šauliai, neragavę kario duonos, apie kovines operacijas supratimą turi iš kino filmų ar socialinių tinklų vaizdo įrašų, kurie su realybe ne visada turi ką nors bendro.

Šiuo atveju artimose distancijose naudojami „Airsoft“ tipo ginklai labai gerai parodo šaulių pasirengimo lygį – netinkamai užimta priedanga – šratukas, negerai išanalizuotas pastatas, netinkamas priartėjimo kampas prie pastato – daug šratukų, grandies nebėra... Tokie dalykai labai gerai nuleidžia ant žemės ir tada supranti, kad realybė nėra tokia paprasta, kaip rodo filmuose.

Sudėtingiausia buvo grandžių vadams. Dauguma šaulių buvo be patirties, vykdant grupines užduotis iškart pasimatė, kad labai trūksta sąveikos. Trūksta ir griežto „seržanto“ vadovavimo.

Tačiau netrūksta motyvacijos. O turint jos tiek daug, taktinės situacijos buvo kartojamos ir kartojamos, kol buvo pasiektas atitinkamas lygis.

Be jokios abejonės, tai tik lengvas prisilietimas prie mūšio mieste taktikos, bet svarbiausia, kad buvo padaryta esminė išvada: kad gautum rezultatą, reikia treniruotis. Daug treniruotis. x

TOPOGRAFINĖS-EKOLOGINĖS VARŽYBOS „TOPOŠLUOTA 2022“:

PADARYKIME LIETUVĄ ŠVARESNE

Kaip byloja išgyventojų posakis: išgyvenimo atveju kiekviena šiukšlė yra neįkainojamas resursas.

Valstybinis Skersabalių geomorfologinis draustinio plotas – 796 hektarai, tačiau net ir pusšimtis dalyvių galėjo išvalgyti tik nedidelę jo dalį. Jis yra Lavoriškių–Nemenčinės miškų masyvo vidurinėje dalyje. Kadangi tai geomorfologinis draustinis, tad įvairialypis reljefas ir graži gamta patys šaukėsi jiems padėti. Kalbant rimtai, norisi padėkoti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijai už bendradarbiavimą rengiant „TopoŠluotą“.

Taigi pačios varžybos vyko trimis pagrindiniais etapais, kuriuose šauliai galėjo parodyti, kaip moka naudotis žemėlapiu, ką išmano apie šiukšlių rūšiavimą ir gebėjimą improvizuoti. Tad dabar trumpai apie užduotis.

TOPOGRAFIJA IR ŠIUKŠLIAŽYGIS

Atvykę į starto vietą, sugiedoję Lietuvos Respublikos himną, išklausę instruktažą ir taisykles šauliai gavo iš anksto parengtų maršrutų korteles bei žemėlapius, kuriais vadovaudamiesi turėjo įveikti savo maršrutą. Žygio metu pagrindinė komandų užduotis buvo rinkti pakeliui rastas šiukšles, o aptikus didelių šiukšlių ar jų sankaupų, pažymėti jų koordinatas bei vietą žemėlapyje, kad vėliau šiuos duomenis varžybų organizatorė Gabrielė Banaitytė galėtų perduoti urėdijai. Vertinant rezultatus buvo atsižvelgiama ne tik į tai, ar komanda įveikė maršrutą, bet ir kiek šiukšlių ji parsinešė ir ar tinkamai jas išrūšavo. Šiukšlės turėjo būti rūšiuojamos, kad būtų galima jas perdirbti.

EKOLOGINIS IŠMANUMAS

Antrajame etape šauliai dalyvavo viktorinoje, kurioje buvo varžomasi, kas geriau išmano šiukšlių rūšiavimo taisykles; kas geriau žino, per kiek laiko suyra įvairios medžiagos, tokios kaip plastikiniai puodeliai, stiklas ar sauskelnės. Ne visi klausimai buvo lengvi, bet su užduotimi susidorota puikiai.

IŠGYVENIMO ĮGŪDŽIAI IR IMPROVIZACIJA

Trečiasis etapas, kuris, ko gero, labiausiai nustebino pačius varžybų organizatorius, buvo susijęs su išgyvenimu. Labiausiai stebino šaulių gebėjimas iš šiukšlių sukurti kažką realiai panaudojamo patekus į ekstremalią situaciją. Užduoties metu šauliai iš parsineštų šiukšlių turėjo parengti prietaisus bei įrankius, kurie padėtų išgyventi patekus į ekstremalią situaciją. Čia svarbi sąlyga buvo: priemonė turėjo būti realiai veikianti, čia nepakako tiesiog pasakyti, kam galėtum panaudoti, viską reikėjo pademonstruoti. Čia viskas buvo palikta pačių šaulių fantazijai ir improvizacijai, tad greta visai standartinių

vandens filtrų ir laikinų būstų atsirado virvės iš plastikinių butelių, improvizuoti ginklai, sniegbačiai ir net iš kelių elektros prietaisų surinkti ir, kas įdomiausia, veikiantys žibintuvėliai. Viena komanda netgi pamastė apie psichologinę išgyventojų būklę padarydama savo Vilsono variantą (kas matė filmą „Cast Away“ su Tomu Hanksu, supras, apie ką mes čia). Galbūt ne visos priemonės veikė tinkamai, gal ne viskas tiko realiai situacijai, bet užduotis parodė, kiek visko galima sumąstyti turint prieš save tik šiukšlių krūvą. Kaip byloja išgyventojų posakis: išgyvenimo atveju kiekviena šiukšlė yra neįkainojamas resursas.

Taigi „TopoŠluotos“ varžybos ne tik daro Lietuvą švaresnę bei ugdo topografijos įgūdžius, bet ir stiprina šaulių pilietiškumą bei atsakingą elgseną gamtoje. Na, o pabaigoje tiesiog norisi persakyti vieno šaulio žodžius, paremtus asmenine patirtimi: bent jau šiame miške vykstant pratyboms neišsuduosi būdamas pasaloje, nes po tavimi netraškės plastikiniai buteliai. Taigi jau laukiame kitos „TopoŠluotos“. x

1

2

3

4

TEKSTAS IR NUOTRAUKA:
Gabrielius E. Klimenka,
Eduardas Klimenka
#Išgyvenimo_akademija_KlimEndka

1. Rodos draustinis turėtų būti švari vieta, tačiau komandos parsinešė po kelis maišus šiukšlių.
2. Galutinis „TopoŠluotos“ rezultatas.
3. Neapsieita be „TopoIššūkių“.
4. Nugalėtojų komanda.

Ar įmanoma topografijos įgūdžių lavinimą suderinti su nauda Lietuvai? Kodėl gi nesurengus topografinių varžybų, sujungtų su šiukšliąžygiu? Taigi, tarėme ir padarėme, tad rugsėjo 24 dieną Skersabalių geomorfologiniame draustinyje beveik 150 Vilniaus Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės Mato Šalčiaus 1015-osios mokomosios kuopos šaulių dalyvavo topografinėse varžybose „TopoŠluota 2022“. Pati varžybų idėja kilo iš anksčiau kuopoje, kartu su Išgyvenimo akademija KlimEndka rengtų šiukšliąžygių, t. y. siekio daryti Lietuvą švaresnę, žygio metu surenkant miške rastas šiukšles. „TopoŠluotos“ metu siekta išlaikyti šiukšliąžygio idėją bei dvasią ir, žinoma, ją papildyti topografijos bei išgyvenimo įgūdžių lavinimu ir demonstravimu.

KARAS NESIBAIGĖ: KIEKVIENA PARAMA VIS DAR YRA SVARBI

1

1. Laukia ilga kelionė: vairuotojai pasirošę pristatyti PUG suruoštus automobilius į Ukrainą. Nuotraukoje vairuotojai ir PUG nariai.

TEKSTAS: Reda Vaičiulienė
NUOTRAUKA: PUG archyvas

Ukrainos karas tampa vis sudėtingesne tema. Labai daug žmonių tiesiog praprato apie jį girdėti, jis tapo tarsi kažkur toli nuo mūsų vykstančiu karu, kurio grėsmė Lietuvai ir jos žmonėms gerokai sumažėjusi. Tai labai stipriai veikia paramos mastą vis dar kariaujančiai šaliai. Tačiau, nepaisant šių priežasčių, džiugu, kad parama Ukrainai nesustoja.

Suvokimas, kad reikia padėti iki paskutinio mūšio, paskutinės kovos, iki pergalės, vyrauja sutiktų žmonių mintyse. Jie supranta, kad tai mūsų pareiga. Labai daug pavienių šaulių, taip pat ir Paramos Ukrainai grupė (PUG) nuosekliai vykdo savo veiklą. Kartais ji matoma labiau, kartais mažiau, tačiau pats principas stiprus ir nekintantis – padėti Ukrainai.

PRIMINIMAS: KARAS TĘSIASI

Paramos Ukrainai sąskaita beveik nuo karo pradžios veikia gana sėkmingai. Žmonės aukoja ir trumpuoju numeriu, ir atlikdami pervedimą tiesiai į PUG paramos sąskaitą. Galbūt kartais atrodo, kas tie keli eurai? Tačiau viena auka 1407 numeriu ir už tai nupirkta kojų pašiltukas 8 valandoms šaltuoju metu kariui yra tikras išsigelbėjimas. Smagu, kad šauliai ir ne tik šauliai aukoja ir taip padeda PUG įgyvendinti prasmingus paramos projektus.

Prieš kiekvieną kelionę būna galybė didesnių ir mažesnių darbų: nuo padangų pirkimo iki dokumentų tvarkymo. Visuomet kažkas padeda – prisideda prie mašinos remonto darbų, atvežimu, konsultacijomis ir t. t. Lietuvos šaulių sąjungos vadovybė ir štabas taip pat didžiulė atrama, kai reikia čia ir dabar pasirašyti dokumentą ar padaryti kokį kitą administracinį darbą, be kurio, atrodo, nė iš vietos.

Piniginė parama labai svarbi, tačiau be žmonių daug nepadarysi, todėl labai svarbus kiekvieno supratimas, kad padėti svarbu ir būtina. Svarbus kiekvienas priminimas, kad karas dar nesibaigė. PUG nariai yra dėkingi visiems padedantiems, siunčiamie tūkstančius karmos taškų ir palaimingų šypsenų iš karo nualintų Ukrainos kareivių. Kol vyksta karas, svarbu nepamiršti – prasminga kiekviena parama.

PUG PARAMA

Parama Ukrainai, organizuojama PUG narių, yra labai įvairi: nuo rūbų, smulkios technikos, medicinos, ryšio priemonių iki automobilių. Nuo karo pradžios PUG suruošusi ir į Ukrainą išvežusi apie 10 automobilių, vienas jų visiškai sukomplektuotas mobiliam dronų remonto servisui. Tai buvo didelė investicija, automobilis brangus, didelio pravažumo, visiškai viduje įrengtas – rizikavome, nes nežinojome, ar šis projektas bus sėkmingas. Tačiau dabar vien detalių remontams nuvežta už daugiau nei 10 000 Eur, o dronai remontuojami nuolat ir jų daug. Suremontuotų dronų skaičius artėja prie 100. Vieno naujo drono kaina – apie 2–3 tūkstančiai eurų. Į frontą gražinta technikos už ketvirtį milijono eurų. Neskaiciuojant pastangų ir laiko tokio kiekio naujų dronų paieškai, pirkimui ir gabenimui į Ukrainą.

Termovizorių, aktyvių ausinių, naktinio matymo prietaisų nė nesuskaičiuosi. Tai pagrindinė parama, kurią PUG vežė nuo karo pradžios. Maskuojamųjų tinklų iš viso pagaminta 66 vnt., o jų bendras plotas siekia 2 611 kvadratinį metrų. Tai labai daug darbo valandų, prisidėjusių rankų, ukrainiečių ašarų ir atsiminimų. Žinoma, kiekvienas tinklas pinamas su karinga emocija, nes kiekvienas jį pinantis linki laimėti šį karą.

AUTOMOBILIAI UKRAINAI

Automobilių poreikis atsirado jau pirmaisiais karo mėnesiais. Bombardavimai, mūšiai, tad technika, kuri nėra šarvuota, sprogsta kaip balionėliai. Jų ir dabar trūksta. Visokių. Vienas ukrainiečių karys pasakojo istoriją, kaip draugo prašė surasti keturių varomų ratų autobusą. Draugas rado tik dviejų varomų ir nepirko. Tada karys parodė 3 „Bogdanus“ [tai mašina, talpinanti gal 20 keleivių] ir sako: „Štai, tiek transporto turime šimtui vyrų.“

Pagrindinis iššūkis – rasti tinkamą automobilį. Buvo ir taip, kad rinkoje tiesiog nebūdavo jokių visureigio tipo automobilių. Arba likę tik tokie, kur neaišku, ar iki Ukrainos sienos nuvažiuos, ką jau kalbėti apie tai, kad jis vėliau turi „tarnauti“. Tad automobilių paieška užtrukdavo.

Kita vertus, jei už vieno automobilio kainą gali nupirkti ir labai reikalingos technikos, tokios kaip naktinio matymo prietaisai, ausinės ir pan., rinkdavomės pastaruosius.

Dėl šių dviejų priežasčių automobilius, kaip paramą, vežti pradėjome kiek vėliau. Jų paruošimas užima nemažai laiko – praktiškai visus reikėdavo taisyti, nes paruoštas automobilis turi būti techniškai tvarkingas. Kitas etapas – dokumentų tvarkymas. Viskam, ką veža PUG, yra sutvarkyti reikalingi dokumentai. Tai reikalauja nemažai pastangų, nes kai kuriems daiktams keičiasi taisyklės tiek Lenkijos, tiek Ukrainos pusėje. Tariamės su kolegomis ir iš kitų paramos organizacijų, vieni kitiems padedame, nes kartu galime daugiau, greičiau ir geriau.

TIKĖTI IR NETIKĖTI NUTIKIMAI

Tikėti ir netikėti pasiūlymai PUG motyvuoja daryti gerus darbus, nes žmonių palaikymas ir neabejingumas skatina judėti pirmyn. Sulaukiame prašymų kažką nuvežti, paimti, o dažniausias ukrainiečių prašymas – padėti surinkti pinigų fronte kariaujantiems artimiesiems. Viena ponija prašė paduoti į teismą vieną veikėją, kuris šmeižia šaulių sąjungą viešoje erdvėje, kažkas siūlo perversi 1,2 proc. Pastarasis PUG įsimintinas paramos pavyzdys buvo automobilis iš Danijos. Lietuvis, gyvenantis Danijoje, pasiūlė padovanoti automobilį. Tik pasiimti reikėjo patiems. Vyksta įprastas PUG susitikimas. Vadas klausia, ar imame? Aišku, kad imame. Per 5 minutes rasti lėktuvo bilietai, per 5 minutes juos nusipirkome, o po dviejų dienų ryte du šauliai Vaclovas ir Marius jau Danijoje ir siunčia nuotrauką su automobiliu ir nuostabiu, jį padovanojusiu žmogumi. Dar po vienos dienos automobilis jau Lietuvoje. Laukia kelionės į Ukrainą.

Nuo pat pradžios kelionėse pagrindinis iššūkis buvo degalai. Pirmą kelionė – degalų badas. Degalinėse leisdavo prisipilti tik po 20 litrų. Baigiantis degalams, ekipažas stodavo kone kiekvienoje degalinėje. Ten didžiulės eilės, o būdavo, kol sulauki savo eilės, ir degalų nebelieka. Teko prašyti kitų vairuotojų pagalbos. Kartą taip bestoviniuodamas PUG ekipažas nespėjo iki komendanto valandos atvykti į Kyjivą. Dokumentus tikrinęs karys pasiūlė laukti šalikelėje iki 5 valandos ryto, be šildymo sistemos. Bet labai pagelbėjo ambasados darbuotojas, kuris PUG ekipažą palydėjo per tuštutėlį Kyjivą iki ambasados. Gerai, kad jis žinojo, kokius slaptažodžius reikia pasakyti blokpostuose. Kitose kelionėse būta kiek mažiau nuotykių ir nemalonių netikėtumų – degalų nebeturko, bet atsarginį bakelį vežiodavosi visada.

KAI PARAMA PASIEKIA TIKSLĄ

„Gerai, važiuokime pasifotografuoti“, – frazė, kuri PUG vadui įstrigo vienoje iš pirmųjų kelionių į Ukrainos karo zoną dar 2016 metais. Ją kažkaip natūraliai pasakė karys, kuris turėjo palydėti paramos grupę iki priešakinės fronto linijos. „Aš šia fraze vis patikrinu save, kai vykstu į Ukrainą, kad nesusireikšminčiau bendraudamas su žmonėmis, kuriems vežame paramą. Tikrieji didvyriai yra Ukrainos kariai, jie dieną iš dienos kovoja už savo tautos teisę gyventi, savarankiškai tvarkytis savoje žemėje, o ne tie, kurie nusifotografuoja“, – sako PUG vadas E. Kabašinskas. Besidalydamas savo patirtimis vežant paramą, PUG vadas prisimena pojūtį, kuris atsiranda pasikeitus aplinkai, jos suvokimui. Pasak jo, kai Ukrainoje važiuodamas keliu matai kraštovaizdį, kuris primena lietuvišką, ir staiga išnyra ženklas, perspėjantis, kad negalima eiti į šalikelę, nes ten minos, tuomet visi statiniai, miškeliai, kalvos pradamos suvokti kaip vietos, kuriose gali slypėti pavojus arba kurios gali būti panaudotos gynybai. „Toks aplinkos vertinimas dar kurį laiką prasimuša ir grįžus į Lietuvą – tada aiškiai suprantu, kokia trapi riba tarp nerūpestingo gyvenimo ir karo“, – savo mintimis dalijasi E. Kabašinskas.

Iš Ukrainos grįžęs šaulys Marius pasakoja, kad labiausiai atmintyje įstringa dėkingumas ukrainiečių veide. „Tik tos ilgalaikės euforijos jų veide nebūna. Džiugesys keičiasi į rimtumą, santūrumą, susirūpinimą dėl sunkios kasdienybės“, – pasakoja šaulys Marius.

Visose kelionėse dalyvavusį Vaclovą kaskart kankina mintis, kad galėjo daugiau. „Kai matai, su kokių dėkingumu į mus žiūri kariai, gaudami atvežtus labai jiems reikalingus daiktus, gailiesi, kad tik tiek pavyko pristatyti. Grįžęs namo pagauanu save apžiūrinėjantį pastatus mieste. Kokie jie gražūs, kai nesubombarduoti“, – mąsto PUG narys Vaclovas. x

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!
SKENUOK IR PAREMK

1407
PARAMA UKRAINAI
3€

PASIRYŽIMAS TARNAUTI LIETUVAI

TEKSTAS: Dovilė Pukertaitė
NUOTRAUKA: Valdas Kilpys

Su šaule Laura susipažinome beveik prieš metus. Bendraujant iš karto jį nuoširdumas, atidumas kitam ir atsakingas požiūris į viską, kad ir ko ji imtųsi. Visada smagu šaulių gretose sutikti motyvuotų ir Lietuvą mylinčių žmonių. Lauros istorija įkvepia siekti savo tikslų ir parodo, kad šaulių sąjunga gali būti puikus pirmasis laiptelis kopti aukštyn savo svajonės ir tikslų link. Kviečiu susipažinti.

Kodėl savo gyvenimą susiejai su tarnyba Lietuvai?

Tiesą pasakius, vis dar nežinau, iš kur tas jausmas, bet paskui jį einu ir kol kas jis puikiai veda pirmyn. Tiesiog jaučiau, kad turiu atiduoti Tėvynei, ką privalau, ir tai visada atrodė puikiai suprantama. Žinoma, tas „puikiai suprantama“ greit sudužo į šipulius, kai šeimoje pasidalijau noru atlikti devynių mėnesių tarnybą. Tačiau, kaip matome, neatsisakiau to, kuo tikėjau, ir šiandien labai tuo džiaugiuosi.

Kokie buvo pirmieji žingsniai?

Kai labai nori, bet trūksta drąsos, rašai į „Facebook“. Pabendraurus per socialinį tinklą su Vytauto Didžiojo 2-ąja rinktine, man pasiūlė pagal turimą specialybę prisijungti prie šaulių veiklos, susijusios su medicina. Kaip bendrosios praktikos slaugytojai toks pasiūlymas buvo ne tik malonus, nes pasijutau galėsianti panaudoti savo žinias, bet tarytum ir nuramino, nes pagalvojau, kad pritaip bus lengviau – viskas bus ne tik nauja. Aišku, nemaniau, kad pateksiu tarp tikrai rimtų ir daug patirties medicinos srityje turinčių žmonių.

1

Kiekvienas individualiai turi suvokti, atrasti savo tarnystę Lietuvai.

Už tai esu dėkinga šauliui Žilvinui, nes jo dėka ne tik plačiau susipažinau su medicina, bet teko sutikti nuostabių savo srities specialistų – mokyti ir konsultuoti su medikais, kurie šaulių sąjungoje dalijasi savo patirtimi su kitais šauliais. Prasidėjo pirmieji šaulių susitikimai, kurių metu atsakingai analizavome ir studijavome medžiagą apie taktinę mediciną, o vėliau parengėme kursą šauliams, kurį prieš pandemiją teko vesti kelioms šaulių laidoms.

Ar medicina tavo planuose buvo nuo vaikystės, ar ji atsirado atsitiktinai?

Tiesą pasakius, nė neketinau gyvenimo sieti su medicina, visada norėjau dirbti gamtoje ir gamtai. Sakydavau, kad „niekada nedirbsiu su žmonėmis, negaliu su jais dirbti“, o šiandien turime visai kitokią situaciją. Labai vertinu savo darbą, pamilau net žmones [juokiasi]. Žmonės yra įdomūs sutvėrimai, tačiau jie yra mano darbo objektas, kurį kasdien atlieku su meile.

Iš Lietuvos šaulių sąjungos į Krašto apsaugos savanorių (KASP) gretas. Kokia tai istorija?

Už tai galiu padėkoti šauliams ir tam pačiam jausmui, kuris neapleido – reikia eiti toliau tarnybos Lietuvai link. Šaulio bazinių įgūdžių kurso metu teko garbė susipažinti su nuostabių žmogumi – vienu kurso instruktoriumi iš KASP. Jis sugebėjo ne tik išmokyti, bet ir įkvėpti, o šiandien išlikti ir geru draugu. Pamenu, klausiau jo tada, ar aš galėčiau tapti kare savanore, o jis man – kodėl ne? Buvau girdėjusi, kad KASP medikai turi sukaupę didžiulės patirties taktinės medicinos srityje, nuolat dirba tobulindami įgūdžius, stažuoja ir tikrai yra ko iš jų pasimokyti. Ir tai mane labai motyvavo, norėjosi viską pamatyti ir išbandyti pačiai.

Su instruktoriumi daug kalbėjome, daug klausinėjau, o grįžusi po bazinių mokymų užpildžiau dokumentus stoti į Krašto apsaugos savanorių pajėgas.

Ką ten veiki? Taktinė pagalba nukentėjusiajam mūšyje, kodėl tau svarbi ši tema?

Mokyti taktinės medicinos buvo siekiama nuo pirmosios pažinties LŠS ir man pavyko šią svajonę įgyvendinti. Kiek gerų atsiliepimų esu girdėjau apie kursą, jo instruktorius – visus išgirstus gerus žodžius galiu patvirtinti dvigubai. Kartais sau pagalvoju, kad tikriausiai dirbantiesiems sveikatos priežiūros srityje medicina tampa svarbiu akcentu visur. Norint tobulėti, aplinka ir galimybės tiek LŠS, tiek KASP yra labai palankios – mokymai, nauji žmonės yra ta terpė, kurioje gali augti. Bet kada galime susidurti su situacija, kai reikia suteikti pagalbą kitam. Kartais juokauju, kad nesinorėtų tik teorinėmis žiniomis gyventi, bet ir praktikai situacijų geriau kuo mažiau būtų.

Kokius kursus teko baigti?

KASP teko baigti TCCC kursą, skirtą visiems kariams savanoriams, o vėliau ir TCCC kursą, skirtą medicinos personalui.

Kokių ateities planų turi?

Šiuo metu į pabaigą eina mano mokslai – Skubiosios medicinos pagalbos specializacija ir Slaugos lyderystės magistrantūros studijos. Žinių bagažas po truputį pildosi. O toliau siekiama būtų ne tik dalyvauti kursuose, bet ir pačiai daugiau prisidėti prie instruktorių darbo, mokyti kitus. Tai dar viena svajonė, dėl kurios dirbu.

Kaip dabar tavo gyvenimas siejasi su šauliais? Vėdi paskaitas? Mokai šaulius? Dalyvuoji stovyklose?

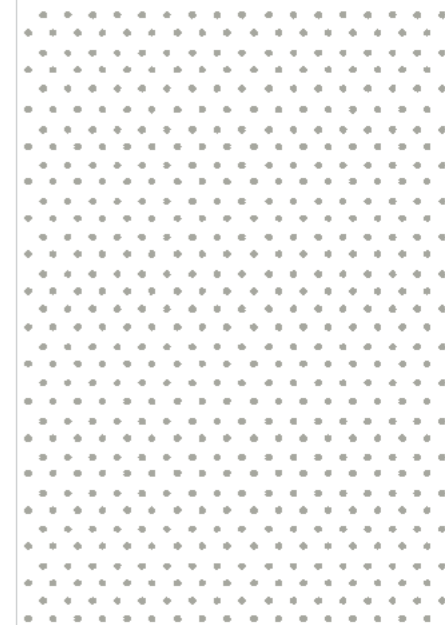
LŠS visada buvo ir bus mano kelio tarnybos Tėvynei pradžia, tas pirmasis laiptelis, kurio man taip reikėjo, kad pradėčiau tai, ko labai norėjau. Juk tik noras be galimybių yra tik noras, tiesa? Dažnai būna gaila, kad gyvenimo tempas toks intensyvus ir kartais tos paros mažai viskam ir visiems. Tiesa, labai miela ir malonu, kad šauliai prisimena ir galiu prisidėti prie Taktinės medicinos mokymų rengimo. Turėjau puikios patirties su jaunaisiais šauliais, ne tik Kauno, bet ir Klaipėdos. Jei kartais apima jausmas, kad po truputį išsikvepiame, rekomenduoju pakalbėti su mūsų jaunimu, jie motyvuoti, energingi, aktyvūs, o ir jų žvilgsnis visai iš kitos perspektyvos. Jie nebijo klausyti, viskuo domisi. To mums ir reikia.

Ką tau reiškia uniforma ir sutikti žmonės tiek LŠS, tiek KASP?

Niekada neplanavau, bet gyvenime taip nutiko, kad tenka garbė užsilikti net dvi uniformas – jos lygiai tiek pat abi brangios. Su kiekviena jų atskirai prisiekta Lietuvai, tačiau ta priesaika yra dėl to paties. Garbė jas abi dėvėti, nors dar, rodos, nieko per daug nenuveikta. Sutikti žmonės yra ir skirtingi, ir labai panašūs – mus sieja panašūs požiūris, tikslai ir bendros veiklos. Tai labai džiugina, tiek tarp šaulių, tiek tarp karių savanorių randu daugybę žmonių, kurie įkvepia, motyvuoja ir, kai tik yra galimybė, vieni iš kitų nepaliaujamai mokomės.

Kokias matai galimybes ir formas tarnauti Lietuvai?

Tiesa žodžiuose „Atiduoti Tėvynei, ką privalai“. Ir tai nėra tik KASP ar LŠS. Mano nuomone, tai pirmiausia mąstymas, koks aš esu pilietis, ką aš galiu padaryti, kad galbūt man pačiam ar kaimynui būtų geriau. Kad ir tas pats balsavimas ar pilietiškos pozicijos išsakymas aktualia tema, kur reikalinga mūsų visų nuomonė. Svarbu nepamiršti istorijos, atminimo vietų, memorialų ir t. t. Tai yra labai plati tema, tačiau taip, įstojus į KASP ar LŠS gretas, visa tai tampa dar stipresniu įprasminimu ir pareiga. Turbūt geriausia ateiti ir pačiam išmėginti, patirti, ką reiškia būti šaulių ar karių savanorių gretose, dalyvauti pratybose, patirti tokių įspūdžių, kurių turbūt niekur kitur nepatirtum. Kiekvienas individualiai turi suvokti, atrasti savo tarnystę Lietuvai. x

PILIE TINIS PASIPRIEŠINIMAS: KARAS AR REVOLIUCIJA?

TEKSTAS IR NUOTRAUKA:
Valdas Kilpys

12

1. Šitie monstroi revoliuciją mena Grūto parke.

PAKEISTI TVARKĄ

Karas ar krizė priverčia iš naujo pergalvoti valstybingumo pamatų, asmeninės ir bendruomeninės laisvės prasmę. Dėl ko kovojame, ko vertas priešas, ką reiškia vertybės, ant kurių pastatytas mūsų valstybingumas. Tačiau anksčiau ar vėliau ateina momentas, kai su agresija tenka kovoti agresija.

Atsižvelgiant į tai, kokie procesai vyksta Rusijoje, tikėtina, ten taip pat anksčiau ar vėliau piliečiams teks apsispręsti, koks valdančiosios klikos nuvertimo scenarijus yra priimtinausias. Tiesa, egzistuoja ir dar vienas būdas pakeisti valdžią ir išvengti įvairių masinės agresijos apraiškų. Tai vadinamasis „dvaro perversmas“, kai pakeista valdžios viršūnė piliečiams tarsi signalizuoja, kad vykdoma politika kis.

Šis krizės sprendimo būdas leidžia išvengti masinių neramumų, tačiau klausimas dėl agresijos naudojimo „žanrų“ vis vien vertas detalesnio svarstymo.

KAS YRA PILIE TINIS KARAS?

Dėl daugybės vidaus konfliktų visame pasaulyje, taip pat dėl skirtingo jų pobūdžio pateikti išsamų pilietinio karo apibrėžimą yra sunku. Būtent todėl tarptautinėje teisėje pilietinis karas retai minimas. Stanfordo universiteto profesorius Jamesas Fearonas pilietinį karą apibrėžia kaip smurtinį konfliktą šalies viduje, kai kariauja organizuotos grupės. Jos siekia pakeisti esamą vyriausybės politiką arba perimti valdžią.

Svarbu tai, kad sąvoka „pilietinis karas“ nevertinama tarptautinėje teisėje ir jos nėra Ženevos konvencijoje. Kitaip tariant, okupacijos atveju šio termino vartojimas gali sukelti nenaudingų politinių pasekmių ateityje įtvirtinant nuosavą valstybingumą jau po pergalės.

Tarptautinėje teisėje kalbama apie „ne tarptautinį [arba vidinį] ginkluotą konfliktą“. Ši sąvoka kalba apie smurtą dėl užsitęsusių ginkluotų konfrontacijų tarp grupių arba vyriausybinių pajėgų ir vienos ar kelių ginkluotų grupių.

KAS YRA REVOLIUCIJA?

Apibrėžti revoliuciją taip pat sudėtinga. Ragavę sovietmečio privalomai turėjo studijuoti „revoliucijos prigimtį“, tačiau nuo to aiškiau netapo. Aristotelis revoliuciją traktuoja kaip greitą ir esminį valstybinės organizacijos ar politinės valdžios pasikeitimą. Jo teigimu, politinė revoliucija gali pakeisti esamą konstituciją arba visiškai panaikinti politinę tvarką.

drastiškai pakeisdama įstatymus. Tačiau, kaip ir pilietinio karo atveju, egzistuoja įvairios revoliucijų rūšys (komunistinės, socialinės, smurtinės ir nesmurtinės revoliucijos ir kt.). Dažniausiai revoliucijos sukelia masinę mobilizaciją, režimo pokyčius (ne visada), taip pat socialinius, ekonominius ir kultūrinius pokyčius.

KUO PILIE TINIS KARAS SKIRIASI NUO REVOLIUCIJOS?

Pirmausia, revoliucija praktiškai visada nukreipta prieš valdžią, o pilietiniai karai gali vykti tarp skirtingų etninių ir religinių grupių. Aiškumo dėlei žemiau išvardyti pagrindiniai dviejų sąvokų skirtumai.

1. Skirtingos priežastys: pilietinį karą ir revoliuciją sukelia vidaus suirutė ir liaudies nepasitenkinimas. Tačiau atidžiau pažvelgus tampa aišku, kad pirminės priežastys yra skirtingos. Revoliucinius veiksmus sukelia nestabili aplinka (elito ydos, ekonominis / finansinis nestabilumas). O pilietinių karų priežastys kitos: godumas (siekis maksimaliai padidinti savo pelną), nuoskaudos (socialinės, religinės ar politinės pusiausvyros nyksmas);

2. skirtingi tikslai: nepriklausomai nuo priežasčių, revoliucijomis visada siekiama pakeisti status quo ir daugeliu atvejų pakenkti egzistuojančiai politinei tvarkai, pakeičiant konstituciją ir pašalinant valdantįjį elitą. Revoliucijos kovoja už aukštesnius idealus (socializmą, komunizmą ir pan.). Priešingai – pilietiniai karai dažniausiai kovojami siekiant reikalauti individualių ir kolektyvinių teisių, kurių nepaiso nei valdantysis elitas, nei kitos mažumų grupės;

3. dalyvaujančios šalys: dauguma revoliucijų vienija prieš elitą nusiteikusias mases. Priešingai – pilietiniai karai gali kilti tarp religinių, etninių, socialinių ir kultūrinių mažumų grupių ir vyriausybės, kaip vienos iš kovojančių pusių, dalyvavimas gali būti net nesvarbus;

4. smurtas ir neprievarta: kaip apibrėžta, pilietiniai karai yra žiaurūs. Tiesą sakant, dauguma mokslininkų laikosi „1 000 žmonių aukų“ taisyklės, apibrėždami vidinį konfliktą kaip „pilietinį karą“. Priešingai – revoliucijos gali būti smurtinės arba nesmurtinės (pavyzdžiui, Gandhi taikūs protestai Indijoje).

Dar keli skirtumai: pilietinis karas dažniausiai ilgesnis, labiau neapibrėžtas. Revoliucionierių pagrindinis tikslas –

greitai ir radikaliai „kažką“ pakeisti. Karai tęsiasi ilgiau, po jų pabaigos ateina nusivylimas, nuosmukis. Revoliucijų pabaiga dažnai yra triumfališka (jei laimima) arba konsoliduojanti tolesniems veiksams (jei pralaimima).

VIETOJE PABAIGOS

Suprantama, pilietiniai karai ir revoliucijos nėra vieninteliai agresijos, smurto apraiškų pavaldai krizės kėčiamoje valstybėje. Egzistuoja nedideli kariniai konfliktai, terorizmas, totalitarinių režimų veiksmai ir t. t. Tačiau deramai įvertinus įvairiapusį smurto apraiškų pobūdį galima pradėti mąstyti, kuris kelias būtų priimtinausias mūsų šaliai susidūrus su tiesiogine okupacija, kuri sunkių geopolitinių aplinkybių draskomame pasaulyje nebėra toks jau neįmanomas dalykas.

Dar geriau, jei jo nereikėtų rinktis. x

+ Dažniausiai revoliucijos sukelia masinę mobilizaciją, režimo pokyčius (ne visada), taip pat socialinius, ekonominius ir kultūrinius pokyčius.

1

ŽVILGSNIS IŠ PO ŠARVO II: PATRIA AMV XP

TEKSTAS IR NUOTRAUKOS:
Egidijus Papečkys

Praeitame „Trimite“ aptarėme suomiškąją *Patria 6 x 6*. Pats metas lipti į kitą, taip pat suomišką – *Patria AMV XP*. Pasisekė, kad šį kartą ji į *Live Firing Show* atvyko papildyta norvegų įmonės *Kongsberg* bokšteliu *Protector RT20 MCRWS*.

RATINIAI TRANSPORTERIAI: PIGŪS, PATIKIMI, BET TURI TRŪKUMŲ

Pradėkime nuo trumpos istorijos. Šaltojo karo pabaigoje visose pasaulio kariuomenėse užtikrintai įsitvirtino šarvuoti transporteriai – pėstininkams pervežti ir paremti ugnimi skirtos mašinos. Antrojo pasaulinio karo metais itin išpopuliarėjusius pusiau vikšrinčius transporterius ėmė keisti vikšriniai. Toks sprendimas pasirodė esąs brangus. Militaristinis sovietinis režimas negalėjo pasigirti automobilių ir kitų mechaninių transporto priemonių pramone, todėl pasirinko gaminti ratinius transporterius: dviejų ašių BTR-40 ir trijų ašių BTR-152.

1. Suomiškas šarvuotis neabejotinai buvo visos parodos pažiba.

2. Aplinka puikiai matoma pro įvairių kamerų objektyvus.

Tačiau tokių mašinų pravažumas, apsauga ir ginkluotė buvo aiškiai nepakankami. Problema buvo išspręsta pradėjus gaminti keturių ašių transporterį BTR-60 ir tolesnius jo variantus.

Vakaruose ratiniai šarvuoti transporteriai daugiausia buvo naudojami pagalbinėms užduotims, o koviniuose daliniuose dažniausiai buvo pastebimi vikšriniai transporteriai bei vikšrinės pėstininkų kovos mašinos. Žinoma, buvo vakarietiški keturių ir trijų ašių transporteriai, pavyzdžiui, DAF YP-408 su 8 x 6 ratų formule (pirmasis skaičius reiškia ratų skaičių, antrasis – kiek iš jų yra varomi), tačiau aktyviau juos konstruoti imtasi tik 8-ojo dešimtmečio pabaigoje. Tada suomių SISU kompanija, vėliau tapusi *Patria* koncerno dalimi, sukūrė ir pradėjo gaminti mašiną XA-180 Pasi.

Baigiantis šaltajam karui technologijos jau leido gaminti didesnes, modernesnes ir pravažesnes ratines šarvuotas mašinas. Kadangi išnyko didelio masto konvencinio karo grėsmė, pradėta karpyti gynybos biudžetus ir taip sukurta naujų ratinių transporterių paklausa. Jų įsigijimo ir eksploatacijos sąnaudos buvo gerokai mažesnės nei vikšrinė mašinų. Tiesa, po daugybės studijų ir testų paaiškėjo, kad tam geriausiai tinkamos naujos kartos keturių ašių 8 x 8 mašinos. Netrukus Europos gamintojai pasiūlė visą gamą tokių šarvuotų transporterių, dažnai vizualiai itin panašių. Ir čia suomių pasirodė esą įžvalgūs – pirmieji sugebėjo sukonstruoti, pradėti gaminti ir parduoti 8 x 8 mašinas *Patria AMV*.

IŠ VIDAUS IR IŠORĖS

Patria AMV XP yra plačiai aprašyta, todėl susikoncentruosiu į konkrečią mašiną, su kuria turėjau galimybę artimiau susipažinti *Live Firing Show*. Neslėpsiu, gyva ji man patiko dar labiau nei vaizdo įrašė ir paveikslėliuose. Vos nuriedėjusi nuo puspriekabės pademonstravo puikias dinamines savybes ir ypač tylų variklio ir visos mašinos garsą. Mašina praktiškai negirdima.

Susipažinimą pradėdame nuo galinių durų. Mėginant įžiūrėti, ar čia yra ir nusileidžiantis aparėlė (iš toliau atrodo, kad yra tik galinės durys) – ją iš karto ima ir nuleidžia. Labai patogus nori, atsidarai duris, nori, nuleidi aparėlę.

Desanto / koviniame skyriuje įrengtos aštuonios gana patogios sėdynės pėstininkams, priekyje dvi vietos ekipažui: mašinos vadui ir taikytojui. Vairuotojas savo vietą užima per liuką mašinos priekyje.

Aštuoni pervežami pėstininkai yra privalumas, kitose panašiose mašinose jų telpa vos šeši septyni. Net ir vienas ar du papildomi kariai pėstininkų skyrių sustiprina, jis turi ne tik daugiau „durtuvų“ ir ugnies galios, bet yra atsparesnis nuostoliams ir lankstesnis mūšyje.

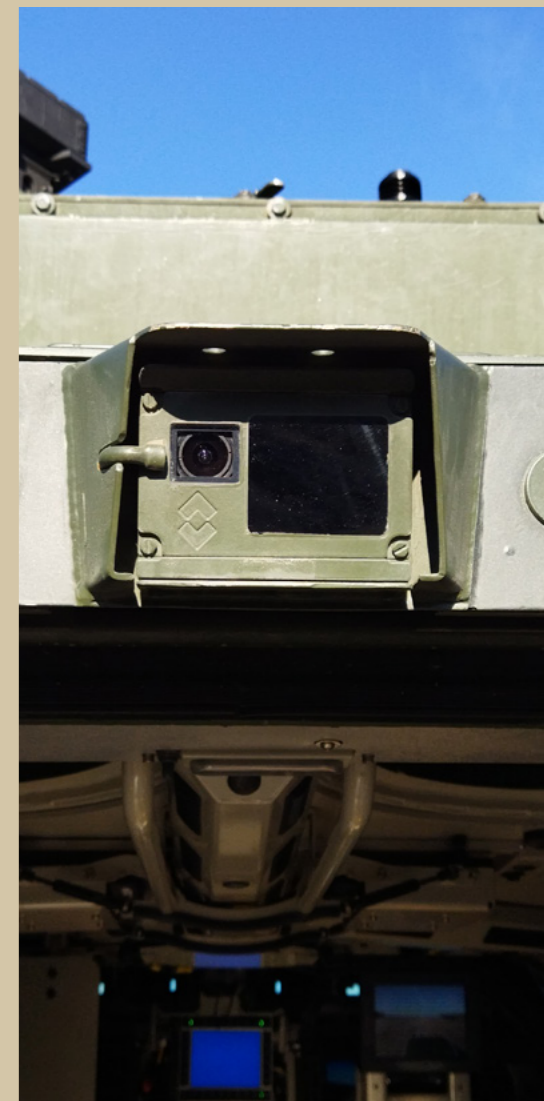
Tarp šalia sėdinčių karių pečių yra pakankamas intervalas sėdėti patogiai, tačiau vietos jau mažiau nei didesnėje, bet prasčiau apsaugotoje *Patria 6 x 6* [apie ją – praeitame „Trimite“ numeryje]. Mažiau vietos ir kojoms, nors taip pat patogų ir pakanka. O štai vietos kuprinėms, ginklams, šaudmenims, ekipuotei, kurios *Patria 6 x 6* apstu, čia nėra visiškai.

Mašinos gale yra dvi išsikišusios „spintos“, kurios pridengia įlipančius ir išsilaipinančius pėstininkus tuo metu, kada jie būna labiausiai pažeidžiami. Mašinos apsauga yra labai nebloga, ypač nuo minų ir savadarbių užtaisų (IED). Pasak koncerno *Patria* sausumos ginkluotės produkto vadovo Toni Töyrylos, ji sveria 32 t, šarvai – STANAG 5 lygio, garantuotai apsaugantys nuo 25 mm sviedinių.

BOKŠTELIS

Kadangi suomių gamintojai lankstūs ir gali montuoti bet kokius pirkėjo pageidaujamus bokštelių, šį kartą mašiną išvydome su norvegų įmonės *Kongsberg* bokšteliu. Ši įmonė itin išgarsėjusi įvairios paskirties patikimų nuotoliniu būdu valdomų bokštelių gamyba. Ant šios konkrečios mašinos sumontuotas *PROTECTOR RT20 MCRWS*. Jame 30 mm pabūklas *Mk 44 Bushmaster*, šaudantis tiesiogiai, be juostų paduodamas 30 x 173 mm sviediniais (vietoje jo gali būti montuojamas 40 mm *Bushmaster*, šaudantis 40 x 180 mm sviediniais) ir 7,62 mm kulkosvaisis FN MAG, t. y. ginkluotė tokia pat kaip ir Lietuvos kariuomenės įsigyose pėstininkų kovos mašinose „Vilkas“. Bokštelis yra be valdomų prieštankinių raketų sistemos. Tokia praktika yra įprasta kai kuriose Vakarų šalyse, kovą su tankais paliekant kitoms specializuotoms prieštankinėms priemonėms.

Pirma, kas krito į akis atsisėdus į vado vietą, tai stebėjimo periskopų pašildymo ir nuplovimo jungikliai. Tiek vadas, tiek taikytojas turi po 4 persikopus ir kiekvienas iš jų yra atskirai šildomas ir plaunamas! Vadas ir taikytojas naudojami abiem tarp jų esančiais monitoriais, ir kiekvienas turi savo atskirą stebėti ir taikytis. Labai patogus valdymas, užteko poros minučių susipažinti. Komandų mažai, ir jos labai aiškios. Bokštelis ir pabūklas valdomi pulteliu, esančiu po monitoriumi. Jį galima vienu judesiu nusiimti ir naudotis atsilušus,

2

kaip namuose. Tiesiog kompiuterinis žaidimas. Įgudimo reikia preciziškam pabūklo nutaikymui, nes pultelis gana „jautrus“.

Į ekranus perduodamas tikrai kokybiškas vaizdas. Persijungiu į termovizorių: juo taikinius galima aptikti ir naktį, ir blogomis oro sąlygomis. Ugnies valdymo sistema užtikrina *hunter-killer* funkciją. Tai reiškia, kad mašinos vadas visą laiką stebi aplinką, aptiktus prioritetinius taikinius perduoda naikinti taikytojui. Tai vyksta labai paprastai – aptikęs taikinį vadas spusteli mygtuką, bokštelis pasisuka ir pabūklas žiūri tiesiai į taikinį. Taikytojui belieka šiek tiek taikliau nusitaikyti ir jį sunaikinti. Vadas taip pat gali atidengti ugnį ir pats.

Jeigu reikėtų trumpai apibūdinti mašiną, pasakyčiau, kad *Patria AMV XP* su *Kongsberg RT20* bokšteliu yra puiki. Tylė, patikima, gerai apsaugota, taikli. Tikra šiuolaikinė vakarietiška mašina, pažintis, kuri buvo maloni ir įsimintina. x

KORPORACIJOS „SAJA“ SĄSKRYDIS

TEKSTAS: Gertrūda Šitkauskaitė
NUOTRAUKOS: Lukas Valentukevičius

1

Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ atstovai iš visų Lietuvos ir Europos kraštų spalio 8 dieną rinkosi į Vilnių, kur vyko svarbiausias šaulių studentų metų renginys – korporacijos Sąskrydis! Nors tradiciškai ši šventė „Sajos“ rėmėjo Klebono kan. teol. lic. Sauliaus Filipavičiaus pagalba vykdavo Troškūnų švč. Trejybės parapijos patalpose, šiuometė šventė organizuota Vilniuje, įgulos karininkų ramovėje.

1. Sąskrydžio dalyviai ir svečiai – bendrystės ir vienybės įrodymas.
2. Naujieji „Sajos“ nariai.
3. Ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas sen! Lukui užrišo sendraugio juostelę.
4. Sen! Marijos pasižadėjimas „Sajai“ tapimo sendrauge proga.

Renginio metu, po Sąskrydžio atidarymo ir Pirmininkės kalbos, susirinkusieji plūšo darbo grupėse: vieni kėlė „Sajai“ ateities tikslus ir dalijosi savo vizijomis, kiti dirbo prie vieno svarbiausių dokumentų – korporacijos Įstatų.

„Sajos“ kandidatai pasirūpino, kad renginio dalyviai būtų užimti ne tik protinėmis veiklomis, tačiau prisimintų ir praktinius įgūdžius. Jie vedė pirmosios medicinos pagalbos, topografijos bei mazgo rišimo mokymus.

Sąskrydyje buvo atsižvelgta ne tik į korporacijos dabarties ir ateities principinius klausimus, tačiau prisimintos ir istorinės pamokos: sen! dr. Mindaugas Nefas ir sen! dr. Norbertas Černiauskas dalyvavo sen! kpt. Romo Jonaičio moderuojamoje diskusijoje apie jaunimo pilietinį pasipriešinimą 1940-ųjų ir šių dienų kontekste.

Aš ir dabar manau, kad „Saja“ turėtų būti staburas, ir liksiu prie savo nuomonės, nes tai yra ir turi būti Šaulių sąjungos elitas.

Šventėje dalyvavęs „Sajos“ rėmėjas, buvęs Lietuvos šaulių sąjungos vadas ats. plk. ltn. Juozas Širvinskas, kurio vadovavimo laikotarpiu „Saja“ buvo atkurta ir skatinama plėstis, pasidalijo savo mintimis: „Aš ir dabar manau, kad „Saja“ turėtų būti staburas, ir liksiu prie savo nuomonės, nes tai yra ir turi būti Šaulių sąjungos elitas. Viskas prasideda nuo jaunųjų šaulių, vėliau jų gyvenime atsiranda aukštoji mokykla, tam tikros pareigos privačiame versle ar valstybės tarnyboje ir taip natūraliai plečiasi Sąjunga. Esu tokios nuomonės ir šiais laikais.“

Kiekviena Sąskrydžio šventė pasižymi keletu iškilų ir korporacijai svarbių akimirų. Sen! dr. Norbertas Černiauskas uždėjo kepurėles penkiems nariams tapusiems kandidatams: Gustui, kariūnams Karolinai, Andželikai, Modestai ir Mariui. Šventėje apsilankę net du „Sajos“ rėmėjai – buvę Lietuvos šaulių sąjungos vadai ats. plk. ltn. Juozas Širvinskas, ir ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas buvo pakviesti įvykdyti garbingą pareigą – naujai tapusiems sendraugiams Marijai ir Lukui užrišti sendraugio juosteles.

Iškart po iškilmingos ceremonijos vykusiam visuotiniame susirinkime pristatytos 2021–2022 metų ataskaitos, patvirtinti korporacijos įstatų pakeičiai, išrinkta naujoji Korp! Saja pirmininkė – krn. Karolina ir jos valdybos komanda: Gustas, kariūnės Viltė, Andželika ir Modesta. Linkime naujai komandai užsispyrimo ir ryžto tęsiant prasmingus darbus!

4

2

3

AR IŠLAIKYTUM „SAJOS“ EGZAMINĄ?

Viena iš svarbių pasiruošimo Sąskrydžiui veiklų – „Sajos“ kandidatų egzaminas. Kandidatas, siekdamas tapti tikruoju korporacijos nariu, privalo ne tik išbūti kandidatu minimalų nustatytą laikotarpį, atlikti gerą darbą korporacijai, jos nariams, sendraugiams, bet ir turėti pakankamai žinių apie Lietuvos šaulių sąjungą, korporaciją „Saja“, kitas Lietuvos korporacijas, korporatyvizmo sampratą.

Kviečiame patikrinti savo žinias apie Lietuvos šaulių studentų korporaciją „Saja“ ir kitas Lietuvos studentų korporacijas:

1. Kodėl korporacijai buvo suteiktas toks pavadinimas? Kokia pasirinkto pavadinimo „Saja“ reikšmė?
2. Apibūdinkite „Sajos“ simbolius, spalvų reikšmes, hierarchiją.
3. Kokius žinote tradicinius „Sajos“ renginius? Apibūdinkite bent vieną jų.
4. Įvardykite bent dvi kitas Lietuvoje veikiančias studentų korporacijas. Kokias skirtingas studentų grupes jos vienija?

Atsakymus į klausimus siųskite el. paštu redakcija@sauliusajunga.lt iki lapkričio 25 dienos. Daugiausia teisingų atsakymų pateikę skaitytojai bus apdovanoti „Trimito“ prizais – termopuodeliu ir maišeliu! x

1

ŠAULIAMS PIRMOSIOS PRATYBOS LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE NELEIDO NUOBODŽIAUTI

15

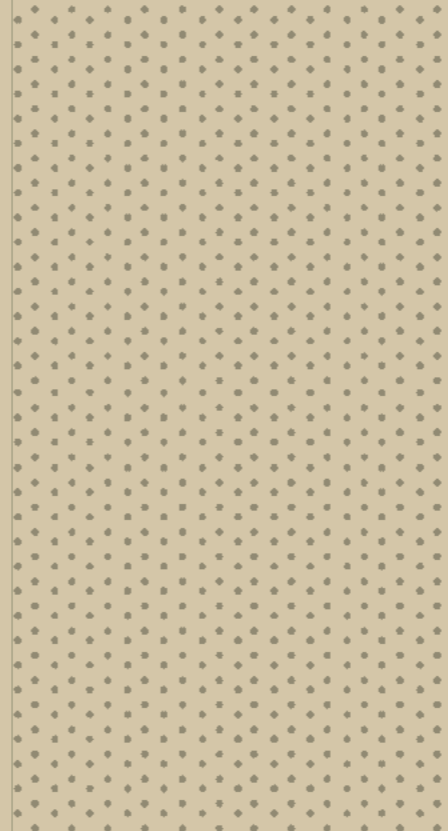
TEKSTAS: Lina Vaitiekūnaitė
NUOTRAUKOS: Eimantas Genys

1. Kliūtys nemenkos, todėl jas įveikę kariūnai pelnytai gali savimi didžiutis.

2. I kurso kariūnai įveikia „Kliūčių taką“.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų gretas kiekvienais metais papildo nemažas būrys jaunųjų šaulių, kurie su karių gyvenimo ritmu ir užduotimis jau būna susipažinę dalyvaudami Lietuvos šaulių sąjungos veikloje. Bet jie pripažįsta, kad reikia ir toliau mokytis, o jeigu kažkas žinoma, šias žinias plėsti ir tobulinti.

Tu nepavargsti, o jautiesi kaip karys, kuris mokosi ir eina vis pirmyn.

Studijų pradžioje išbandymų sulaukia kiekvienas – Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke Rukloje reikia išeiti Kariūnų bazinį kario kursą ir įgyti būtinųjų karybos žinių ir praktinių įgūdžių, taip pat ir šauliams. Prieš mėnesį kalbinti Justina Paškelevičiūtė ir Matas Gadiškis, dabar baigę šiuos mokymus, tai patvirtina.

IŠŠŪKIŲ VIS DAUGĖJA

„Kariūnų bazinio kario kurso užduotys – nelengvos, bet įdomios. Šaulių veikloje jų nebuvo tiek daug, kiek čia. O kiek dar laukia ateityje! Bet vis tiek, kadangi su šia veikla jau esame šiek tiek susipažinę, užduotis, kad ir kiek jų skirtų, mums buvo lengviau gerai atlikti“, – paaiškina Justina.

„Taip, įspūdžių – daug, patirties – dar daugiau. Jos įgijau tiek Šaulių sąjungoje, tiek atlikdamas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, dabar – per Kariūnų bazinį kario kursą, – sako Matas. – O iššūkių vis daugėja.“

2

KIEKVIENA DIENA – ĮDOMI

„Apžvelgdama, kas labiausiai patiko, kažko išskirti gal ir negalėčiau, bet kiekvieną dieną buvo daug įdomių paskaitų, – pasakodama Justina Paškelevičiūtė pamini labiausiai įstrigusius dalykus. – Patiko, kad buvo derinama teorija ir praktika. Todėl kiekvieną dieną turėjome atlikti tam tikras praktines užduotis, dėl to mokytis nepabosdavo, juo labiau kad neužsisėdėdavome prie teorijos.“

Matas Gadiškis, tęsdamas Justinos mintį, papildo, kad netrukus ir pratybų ritmas visiems tapo įprastas: „Galima sakyti, ir emocijos nurimo, įsivyravo kasdienė rutina – atlieki vieną užduotį, susitvarkai, apsivelki uniformą ir vėl kažką nauja pradedi daryti. Nepavargsti, nes jautiesi kaip karys, kuris mokosi ir eina pirmyn.“

KARIŪNAMS IŠSKIRTINĖ GALIMYBĖ SAVE IŠBANDYTI – „KLIŪČIŲ TAKAS“

Šįkart „pirmyn“ – tai baigiamosios kurso pratybos „Kliūčių takas“, kuriose,

kaip niekada, buvo daug naujų ir sunkesnių, nei įprastai, užduočių. I kurso [Žalgirio mūšio kuopos] kariūnams pasisekė, kad galėjo save išbandyti Motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ teritorijoje esančiame „Kliūčių take“, kuriame tokios pratybos paprastai rengiamas tik liepos 6-ąją – „Geležinio Vilko“ dieną. Jie, atlikę taktikos, ryšių, ginkluotės ir kitas užduotis, parodė, kaip moka judėti mūšio lauke, dirbti komandoje, priimti daug pastangų ir drąsos reikalaujančias užduotis – praktiškai taikyti įgytas pagrindinio karinio parengimo žinias.

Kariūnams, sėkmingai išėjusiems Kariūnų bazinį kario kursą, išlaikiusiems visų mokomųjų dalykų testus ir atlikusiems nustatytas individualias užduotis, buvo įteikti kurso baigimo pažymėjimai, rodantys, kad jie turi būtinų psichologinių, fizinių ir profesinių savybių, jog galėtų toliau studijuoti Karo akademijoje.

Spalio 21 dieną pirmo kurso kariūnai prisiekė tarnauti Lietuvos valstybei ir tęsia studijas Karo akademijoje. x

DVIRATIS. AR TIK AKTYVAUS LAISVALAIKIO PRALEIDIMO PRIEMONĖ?

PIRMIEJI BANDYMAI

Parašyti apie dviratį, atrodo, paprasta, tačiau tik iš pirmo žvilgsnio. Jo pritaikymas – įvairiapusis. Norint geriau pažinti šią transporto priemonę reikia šiek tiek istorijos.

Dar Babilone, Egipte ir Pompėjoje rasta piešinių ant sienų, freskų su dviračių prototipais. Net Leonardo da Vinci buvo nupaišęs gana tobulą – su vienodais ratais ir grandine. 1790 metais prancūzų grafas fon Sivrakas išrado vadinamąjį „ratinį arkluką“ – paprastą medinį pagali su gerai pritvirtintais ratais. Tokį „arkluką“ labai pamėgo vaikai. Bet vienas dėdulė, ir tais laikais ne eilinis, o vyriausias Badeno girininkas baronas K. fon Draizas sumanė išmėginti „arkluką“ – atsisėsti ant jo, bet sėkmingai to padaryti nepavyko. Tuomet jis sumąstė pagaminti panašų, tik jau su sėdyne. 1817 metų liepos 12 dieną nutarė pristatyti jį visuomenei. Ta proga iš savo namų Manheime nuvažiavo geriausias Badeno keliu į Šveicingeną – 7,5 kilometro ir grįžo atgal. Kelionė truko ilgiau nei valandą. Norėdamas išgarsinti savo išradimą, jis nuvažiavo 51 kilometrą per keturias valandas, o dviratis buvo užpatentuotas 1819 metų birželio 26 dieną. 1853 metais išrastas dviratis su pedalais, o šiuolaikinio dviračio tėvu galime laikyti Johną Kempą Starley, kuris 1884 metais pristatė visuomenei šiuolaikinio dviračio prototipą. Apie 1867-uosius dviračius pradėjo gaminti Pierre'as Michaux Prancūzijoje, o 1885 metais serijinę jų gamybą pradėjo anglų įmonė „Rover“.

POPULIARUMAS

Dviračio atsiradimas labai sudomino tuometę visuomenę. Kūrėsi įvairūs klubai, kurie organizavo narių pasivažinėjimus po miestų apylinkes. Dviračių kelionių klubas Didžiojoje Britanijoje įsikūrė 1878 metais. Vėliau pavadinimą pakeitė į Dviratininkų kelionių klubą. Tai vienas seniausių pasaulyje dviratininkų klubų. 1899-aisiais turėjo 60 000 narių. Beje, moterys turėjo atskirus klubus.

Apie dviračius parašyta ne viena knyga, o jo teigiamą reikšmę žmogaus sveikatai suprato gydytojai. Iš savo patirties galiu pasakyti, kad jeigu ne dviratis, sveikata nebūtų tokia gera. Automobilyje, kėdėje galiu pasėdėti ne daugiau kaip valandą, pusantros – stuburas iš karto primena apie save. Su dviračiu keliauju ne vieną ir ne du kilometrus – jaučiuosi puikiausiai. Nei širdis, nei stuburas neprimena savo problemų.

DVIRATIS KARINIUOSE DALINIUOSE

Kaip ir kiekviena techninė naujovė, dviratis jau XIX amžiaus pabaigoje sulaukė kariškių dėmesio. Tai buvo priemonė, padedanti greičiau perkelti pėstininkų dalinius ar atlikti žvalgybą.

Jungtinėse Amerikos Valstijose buvo svarstomas dviračių panaudojimas kariuomenės daliniuose. 1891 metais Konektikuto nacionalinė gvardija pristatė pirmą dviratininkų dalinį.

Įvairios valstybės atliko bandymus, kad išsiaiškintų, ar dviračiai gali būti naudojami kaip ginklų platformos, o 1890-aisiais buvo daugybė keistų dizainų, įskaitant šoninėje priekaboje sumontuotus ankstyvuosius kulkosvaidžius ir šonuose pritvirtintus šautuvus, kuriuos buvo galima iššauti iš vairo.

Pirmojo ir Antrojo pasaulinio karo metais dviračiai buvo naudojami karių, daugiausia jais naudojosi pasiuntiniai ir žvalgyba. Tačiau bėgant laikui atsirado tobulesnių transporto priemonių, kuriomis buvo patogiau perkelti karinius dalinius iš vienos vietos į kitą.

TEKSTAS: Liutauras Trumpulis
NUOTRAUKA: „Trimito“ archyvas

KARAS

Invazijoje į Kiniją [1937 metais] dalyvavo 50 000 japonų karo dviratininkų. 1941 metais pietų kampanijoje užgrobian per Malają Singapūrą didelį vaidmenį atliko būtent jie. Abiem atvejais dviračiais buvo galima tūkstančiams kareivių saugiai ir tyliai pervaziuoti plantacijų ir džunglių takus, improvizuotus tiltus, taip netikėtai pribloškiant priešą. Britų pėstininkas privalėjo nešti 18 kilogramų sveriančią mantą, o japonas su dviračiu gabenė 36 kilogramų svorį.

1939 metais karo Lenkijoje metu beveik kiekviena lenkų divizija turėjo dviratininkų žvalgų kuopą. Jai priklausė 196 dviračiai, 1 motociklas su lopšiu, taip pat keletas arkliais traukiamų vežimų, nuo 3 iki 6 prieštankinių šautuvų [Wz. 35 anti-tank rifle], neskaitant įprastos pėstininkų ginkluotės.

Suomiai sėkmingai naudojo dviratininkus Tolesniame ir Laplandijos karuose, esant šalyje ribotam kelių tinklui. Žiemą dviratininkai, kaip ir likę pėstininkai, stodavo ant slidžių. Skubiai suformuotos vokiečių folksgrenadierių divizijos turėjo dviratininkų batalioną kaip mobilų rezervą. Sąjungininkai Antrajame pasauliniame kare dviračius naudojo ribotai, tačiau turėjo sulankstomų dviračių desantininkams ir pasiuntiniams, skirtų tiekimo reikmėms.

1939 metais Švedijos kariuomenėje buvo 6 dviratininkų pulkai, aprūpinti švedų gamybos kariniais dviračiais M/42. Jie buvo išformuoti tarp 1948 ir 1952 metų. Kariuomenėje liko tik bendro naudojimo dviračių arba jie buvo perduoti į rezervą gvardijai (Hemvärnet). Po 1970-ųjų kariuomenė ėmė išpardavinėti juos. Šie pigūs dviračiai tapo populiarūs tarp studentų, o 1979 metais imtasi modernizuotų M/42 gamybos.

Nors kariniai dviračiai plačiausiai buvo naudoti Pirmajame pasauliniame kare, vėliau juos išstūmė motorizuotos transporto priemonės. Paskutiniai dešimtmečiais jie buvo naudojami kaip „liaudies ginklas“ lokalinuose kariniuose konfliktuose, partizaniniuose karuose.

Daugelį metų Vietkongo ir Šiaurės Vietnamo armijos naudojo dviračius gabenti kroviniams, pavyzdžiui, maišams su ryžiais.

Pėstininkų transporto priemone dviračiai išliko ir XXI amžiaus. Šveicarijos karo dviratininkų pulkas dalyvavo karinėse pratybose iki pat 2001 metų, kai galiausiai buvo nuspręsta sustabdyti jo veiklą. Šveicarijos armijoje dviračiai tebenaudojami pagalbiniais tikslams (virėjų, gydytojų, kadetų ar pervežti kareiviams į kitą pratybų vietą), 2012 metais armija įsigijo 4 100 naujų modernių dviračių. Suomijos karinėse pajėgose šauktiniai pratybose naudoja dviračius ir slides. Tamių tigrų sukilėliai išnaudojo dviračių mobilumą kovodami Šri Lankoje.

Skandinavijoje liko tik atskiri specialūs dviratininkų padaliniai. Daugelis dviračių buvo išparduoti. Nemaža dalis, kaip labdara, buvo atsiųsta besikuriantiems Lietuvos kariniams daliniams ir Lietuvos šaulių sąjungai 1993 metais.

KOKIA PADĖTIS ŠIANDIEN?

Kaip minėjau anksčiau, nauji išradimai ir technika atkreipia kariškių dėmesį. Pradėti gaminti elektriniai dviračiai šiandien taip pat yra kariškių akiratyje. Jais galima nuvažiuoti iki 150 kilometrų, nekeltant didelio triukšmo, o ir transportavimas tokios priemonės patogus, mat jie gali būti sudedami ir gana lengvai pernešami per įvairias kliūtis.

Danija, Jungtiniai Arabų Emyratai ir neįvardyta Europos valstybė jau bando diegti kariuomenėse elektrinius dviračius su saulės baterijomis, kurios įkrauna dviračio akumuliatorių. Galima daryti išvadą, kad dviračiai po truputį sugrįžta, nes tai ganėtinai lengva, betriukšmė transporto priemonė, su kuria galima pervaziuoti tais keliukais, kuriais jokia kita transporto priemonė nepervaziuos.

LIETUVOJE

Pirmi žinomi faktai apie dviračių panaudojimą kariuomenėje yra aptinkami iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę. Nors tuo metu nebuvo atskirų dviratininkų dalių, ši transporto priemonė naudota pasiuntinių ir žvalgų. Vėliau dviračiai buvo naudoti plačiau – Tauragėje įkurta dviratininkų kuopa, jais naudotasi ir pasienio policijoje. Lietuvos šaulių sąjungos istorinėse nuotraukose tenka matyti dviratininkus šaulius. Su dviračiu ne tik pakeliausi ir geriau pažinsi savo gimtą kraštą, bet reikalui esant gali bet kokiais keliais, o jei reikia, ir per negilų upelį pervaziuoti.

1

Žvalgybą atlikti ar įvykdžius kovinę užduotį pasitraukti toliau. Gerai, kad šiandien turime susikūrusį šaulių motobūrį, bet neįaugi šauliai nemoka važiuoti dviračiais?

DVIRAČIŲ ŽYGLIAI – GALIMYBĖ PAŽINTI

Ruošdamasis žygiui, privalai sėsti prie žemėlapių. Pažinti ir aplankyti Lietuvos kariuomenės kovų už nepriklausomybę vietas – mūsų pareiga. Tai didvyrių pagerbimas, o j kai kurias vietas nei su lengvąja mašina, nei motociklu privažiوسي. Kaip pavyzdį galiu pateikti Lietuvos karo mokyklos pirmosios laidos Karužo Jurgio Sidaravičiaus žuvimo vietą. Iki jos nei kelio, nei takelio. O kur mūsų partizanų kovos ir žuvimo vietas?

Ateinantys metai – mūsų Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjo ir vado Vlado Putvinskio-Pūtvio metai, tai ir 1923 metų Klaipėdos, ir 1863 metų sukilimo metai. O Žalgirio mūšis... Kiekvienais metais važiuojame į Žalgirio mūšio vietą, kodėl ne dviračiais nuvažiuoti tais keliais, kuriais mūsų protėviai traukė? Gaila, kad negalime važiuoti per Baltarusiją, bet niekis, iki Bebras upės pasieniu, pro Augustavo girią galima minti, o ten net kelios Lietuvos

sukilėlių kovų su caro daliniais vietas. Tokiose kelionėse, kur susitinka kelių rinktinių šauliai, ne tik draugystė mezgasi, bet ir išaiškėja bendravimo, sugebėjimo ne vieną ar kelias dienas, o savaitę ar net dvi būti kartu, įveikti įvairias kliūtis, rasti sprendimus. O kur žygliai po 1863 metų sukilimo Lietuvoje vietas. Mūsų pirmojo vado ir ideologo Vlado Putvinskio-Pūtvio tėvas taip pat dalyvavo šiame sukilime. Juk sukilėliai kovėsi ne tik Biržų girioje, bet ir prie Karalgirio, prie Dubičių. Visų vietų neišvardysi. Tai būtų kelionė aplink Lietuvą. Tik ne pagal sienos liniją. Mūsų kraštas nedidelis, tad privalome jį pažinti, o kaip – spręskite patys. x

1. Šauliai dviratininkai tarpukaryje.

KĄ ATNEŠĖ A. SMETONOS 60-MEČIO IŠKILMINGŲ MINĖJIMŲ BANGA PER LIETUVĄ?

1

TEKSTAS: Birutė Malaškevičiūtė

Šioje nuotraukoje užfiksuotas 1934 metų rugsėjo 9 dienos karinis paradas Petro Vileišio aikštėje Kaune. Jis buvo skirtas Prezidento Antano Smetonos 60-mečiui pagerbti. Tai buvo ne tik iškilus jubiliejaus šventė – tai buvo visos tautos vienybės ir savo valstybe pasididžiavimo šventė.

Jubiliejaus proga Prezidentui buvo įteikta daug ir įvairiausių dovanų, tačiau šauliai sugebėjo nustebinti du kartus.

Nors Prezidentas gimė rugpjūčio 10 dieną (1874 metais), jubiliejų nutarta nukelti beveik mėnesiu vėliau, kad jį paminėtų kartu su Tautos švente – rugsėjo 8-ąją, Vytauto Didžiojo karūnavimo dieną. Apie vykusias iškilmes išsamiai rašė to meto spauda. „Prieš pusę metų po visą šalį pasklido gandas, kad visa lietuvių tauta intensyviai pradėjo rengtis savo Vado Antano Smetonos reikšmingam 60 metų amžiaus jubiliejui. Netrukus visuose miestuose, miesteliuose ir kaimuose susiorganizavo atitinkami komitetai, kurie ir surengė plačias Tautos Vado jubiliejaus iškilmes. Visuose Lietuvos kampeliuose šis jubiliejus buvo minimas tautos šventės dieną – rugsėjo 8–10 d. Visame krašte, visų tikiųjų maldų namuose buvo atlaikytos pamaldos už Valstybės Prezidentą, organizacijos surengė iškilmingus posėdžius, paskaitas, pranešimus, paradas, koncertus, vaidinimus ir kita, kas tik gali būti iškilminga Tautos Vado garbei“, – rašė „Karys“.

Svarbiausios ir įspūdingiausios iškilmes vyko Kaune rugsėjo 8 ir 9 dienomis (šeštadienį ir sekmadienį). Šventinis šurmulyš prasidėjo dar penktadienį. „Lietuvos aid“ reporteris, išėjęs į miesto gatves, vos spėjo bloknote užsirašinėti: „Kaunas penktadienį buvo paskendęs didžiosios šventės ruošimo darbuose. Tie darbai buvo pradėti jau nuo pat ryto. Visur buvo jaučiamos pastangos pasiruošti kuo puikiau, kuo iškilmingiau. Gatvėse sutikome pilnus vežimus vainikų, protarpiais pralėkdavo pilni elektros lempučių sunkvežimiai. Knygynuose didelė spūstis. Tautos Vado portretų kai kur net pritrūko. Visi, kaip išmanydami, rūpinosi, kad Kaunas didžiosios šventės metu atitinkamai atrodytų.“ Rugsėjo 8-osios ryte „miestas skendo vėliavose, namų langus, vitrinas, balkonus puošė Respublikos Prezidento Antano Smetonos, Vytauto Didžiojo atvaizdai, Vytis ir kiti reikšmingi ženklai. 10.30 val. Arkikatedros bazilikoje buvo tautos šventės intencija iškilmingos pamaldos, dalyvaujant Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai, vyriausybei, diplomatiniam korpusui, Kauno arkivyskupijos kapitulai, aukštajai karo vadovybei, organizacijų vadovybėms ir daugybei žmonių.“

Vakare Karo muziejaus sodelyje paminklai buvo papuošti ir iliuminuoti elektros lemputėmis. Čia susirinko didelė minia miestiečių ir garbių svečių. Prezidentas Antanas Smetona, lydimas Ministro pirmininko Juozo Tūbelio, padėjo vainiką žuvusiesiems už Lietuvos laisvę. Paskui vyko nepakartojamas reginys, kurį detaliai papasakojo „Trimitas“: „po iškilmių karo muziejuje buvo iškilminga organizacijų eisenos su degančiais žibintais prie prezidentūros. Eisenoje dalyvavo apie 10.000 žmonių su apie 5000 žibintų. Įspūdingi buvo gausingų skautų įvairiaspalviai žibintuvėliai ir geležinkeliečių tarnybiniai. Vienos eisenos galas, apėjęs Prezidento rūmus, grįžo prie karo muziejaus, o eisenos pabaiga tuo tarpu tik sujudo eiti nuo karo muziejaus. Jubiliatą eisenos sveikino triukšmingais valio šauksmais. Valstybės Prezidentas, apsuptas artimųjų, vyriausybės narių, arkivyskupo metropolito ir aukštųjų svečių, eisenos dalyvius sveikino iš iliuminuoto balkono. Prezidentūros kieme buvo išsirikiavę šaulių ir skautų špaleriai.“

Jubiliejaus proga Prezidentui buvo įteikta daug ir įvairiausių dovanų, tačiau šauliai sugebėjo nustebinti du kartus. Tai su pasididžiavimu konstatavo „Trimitas“: „originalūs buvo šaulių raitelių sveikinimai. Šaulių raiteliai penkioms Lietuvos linkmėmis suruošė jojikų grandines: Rokiškis – Utena – Ukmergė – Kaišiadorys [iš viso 261 klm.], Biržai – Panevėžys – Kėdainiai – Kaunas [208 klm.], Mažeikiai – Telšiai – Šiauliai – Raseiniai – Kaunas [308 klm.], Klaipėda – Kretinga – Tauragė – Šakiai – Kaunas [315 klm.] ir Alytus – Lazdijai – Marijampolė – Vilkaviškis – Kaunas [192 klm.]. Jojime dalyvavo 308 raiteliai. Nujota iš viso 1284 klm. Pirmieji jojikai iškilmingai paimdavo rinktinių sveikinimus Valstybės Prezidentui, jojo savo būrio ribose ir atiduodavo gretimam būriui. Sveikinimai jojikams buvo įduodami iškilmingai, orkestrams grojant, dalyvaujant šauliams ir visuomenei. Jonikai iš Mažeikių ir Klaipėdos išjojo rugsėjo 6 d., o iš kitų punktų – rugsėjo 7 d. Į Kauną visų šakų jojikai sujojo rugs. 9 d. 9 val. Dalyvaujant visų rinktinių atstovams, tuo būdu atvežti sveikinimai buvo įteikti šaulių vadovybei. Jojikai atvežė gausybę sveikinimų ir kitų organizacijų, gautų pakeliui.“

1. Nuotrauka iš Algimanto Antanevičiaus kolekcijos.

Šaulių raitelių atvežti visų rinktinių ir kiti sveikinimai ir dovanos įteikti Valstybės Prezidentui tą pačią dieną 17 val.“

Kita šaulių staigmena Prezidento laukė rugsėjo 9-osios ryte, kur „iškilmės buvo Petro Vileišio aikštėj. Toj aikštėj iškilmingas pamaldas laikė metropolitas. Ir šiose pamaldose dalyvavo Resp. Prezidentas A. Smetona, vyriausybės nariai, svetimų valstybių atstovai, kariuomenė, organizacijos su vėliavomis ir žmonės su kvietimais“, – įvykius nušvietė „Lietuvos žinios“, tęsė „Trimitas“: „kariuomenės paradui vadovavo Kauno įgulos viršininkas pulk. Čaplikas, o vėliavų paradui – Šaulių Sąjungos viršininkas pulk. leit. Kalmantas. Po kariuomenės parado buvo dar niekad Lietuvoje, turbūt ir visoje Europoje, nematytas 3000 vėliavų paradas. Gilaus įspūdžio palikus ir pasigrožėjimą sukėlusį šį vėliavų paradą suorganizavo aukšto Jubiliejaus garbei Šaulių sąjunga. Kiekvieną vėliavą lydėjo du palydai, tad dalyvių parade buvo per 9000 žmonių.“ Buvo nešamos įvairių organizacijų, sąjungų ir raitelių skyrių vėliavos [šaulių vėliavų buvo 370]. Virš aikštės praskrido 24 karo lėktuvai ir Prezidento garbei iššauta 60 šuvių iš patrankų. Reikėtų paminėti, kad vėliavų parado dalyvių, atvykusių iš kitų miestų, apgyvendinimu ir maitinimu rūpinosi Šaulių sąjunga.

Vakare garbūs svečiai rinkosi į Valstybės teatrą, kur vyko Prezidento Antano Smetonos jubiliejaus minėjimas. Visos iškilmės buvo baigtos rugsėjo 10 dieną: „Šiandie mokinių pamaldos už Resp. Prezidentą. Po pamaldų iškilmingi posėdžiai dalyvaujant mokinių tėvams, mokytojams ir mokiniams. Bendrai, šiandie visose mokyklose Resp. Prez. A. Smetonos minėjimas.“ Kai kurie Lietuvos miestai bandė Prezidento jubiliejaus minėjimus nukelti į kitas rugsėjo dienas, tikėdamiesi sulaukti Prezidento vizito, tačiau pagrindinė šventė jau buvo įvykusi Kaune. x

NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME:

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių (Alytaus apskr.) 1-osios rinktinės šaulius:

SAULIUS ŠIMKEVIČIUS – 40 m.
LIUDMILA KALPOKAITĖ – 65 m.

Vakarų (Jūros) šaulių (Klaipėdos apskr.) 3-ioji rinktinė

JAUNIUS KAIKARIS – 50 m.
SAULIUS RAGAINIS – 50 m.
STEPONAS URBONAS – 50 m.
ANTANAS KALNIUS – 50 m.
ARŪNAS PUŠKORIUS – 50 m.
DARIUS BENIUSIS – 50 m.
EDGARAS GUSTAS – 50 m.

Gen. Povilo Plechavičiaus šaulių (Šiaulių apskr.) 6-osios rinktinės šaulius:

LAIMA PRIALGAUSKIENĖ – 60 m.
REDAS VIETA – 55 m.
EDITA ŽALIENĖ – 55 m.
ARVYDAS SUKURIS – 50 m.
GINTARAS ŠINKONIS – 40 m.
AURELIJUS JUŠKA – 35 m.
NERINGA DOMEIKIENĖ – 25 m.
LUKAS PUŠKARIUS – 25 m.

LDK Kęstučio šaulių (Tauragės apskr.) 7-osios rinktinės šaulius:

RIMANTAS GRIKŠAS – 60 m.
GINTARAS BERŽINSKAS – 50 m.
VALDAS JUOZAPAITIS – 55 m.
IRENA BURMISTROVIENĖ – 40 m.
VITALIJA ŠLEPAVIČIENĖ – 40 m.
VIKTORAS JOVARAUSKAS – 35 m.

Žemaitijos šaulių (Telšių apskr.) 8-osios rinktinės šaulius:

POVILAS RAZMA – 80 m.
EDVARDAS VARPIOTAS – 80 m.
AUŠRA RUŠKIENĖ – 45 m.
TOMAS LEKAVIČIUS – 40 m.
JULIUS SVIRUŠIS – 35 m.
VAIDA LEIČIŪNIENĖ – 30 m.

Plk. Prano Saladžiaus šaulių (Utenos apskr.) 9-osios rinktinės šaulius:

EDGARAS KULIKAUSKAS – 40 m.
IRENA EIGĖLIENĖ – 55 m.

LIETUVOS NACIONALINIO SAUGUMO KONFERENCIJA

LITHUANIAN NATIONAL SECURITY FORUM

LNSC2022 "NATIONWIDE NATIONAL DEFENSE"

The unprovoked and ongoing aggression of Russia against Ukraine have created instability in the region, in Europe and in the world. This special situation does not leave anyone indifferent in Lithuanian society, as well as in the Lithuanian Riflemen's Union, which from the very beginning of the war actively supports the independence, sovereignty and territorial integrity of Ukraine and provides support to Ukrainian Armed forces. Nationwide National defense is one of the guarantors of security for small states, so it is important for us to understand the contemporary geopolitical context, the possibilities of defensive activities of society, as well as to learn from the experience of the war in Ukraine.

On November 15, the Lithuanian Riflemen's Union, together with Vytautas Magnus University, organizes the "Lithuanian National Security Conference 2022" which will take place in the Great Hall of VMU, S. Daukanto str. 28, Kaunas.

LNSK2022 „VALSTYBĖS GYNYBOS VISUOTINUMAS“

Neišprovokuota ir besitęsianti Rusijos agresija prieš Ukrainą sukūrė nestabilumą regione, Europoje ir pasaulyje. Ši ypatinga situacija nepalieka abejingų Lietuvos visuomenėje, o taip pat ir Lietuvos šaulių sąjungoje, kuri nuo pat karo pradžios aktyviai remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorijos vientisumą bei teikia paramą ukrainiečių kariams. Gynybos visuotinumas yra mažų valstybių vienas iš saugumo garantų, todėl mums svarbu suprasti dabartinį geopolitinį kontekstą, visuomenės gynybinio veikimo galimybes, o taip pat pasimokyti iš karo Ukrainoje patirties.

Lapkričio 15 dieną Lietuvos šaulių sąjunga, kartu su Vytauto Didžiojo universitetu organizuoja „Lietuvos nacionalinio saugumo konferenciją 2022“, kuri vyks VDU Didžiojoje salėje, S. Daukanto g. 28, Kaune.

2022.11.15

TRIMITAS

IR PRIEŠ ŠIMTMETĮ SKAITYTAS

+
Užsiprenumeruok
„TRIMITĄ“ ir
paragink kitą!

Žurnalas TRIMITAS leidžiamas kas mėnesį.

Žurnale TRIMITAS – šaulystė, karyba, istorija, kelionės, pasaulio pažinimas, išgyvenimo patirtys, lauko virtuvė ir galvosūkių. Kiekvienam yra ką skaityti.

Žurnalą TRIMITAS galima užsiprenumeruoti Lietuvos pašto skyriuose ir internetu:

www.zurnaluprenumerata.lt
www.prenumeruok.lt

Prenumeratos kaina:

12 mėn. – 20 eurų
6 mėn. – 10 eurų
3 mėn. – 5 eurai